

EGYETEMI ÉLET

- **DE-BMW:**
stratégiai partnerség
- **És ismét eljött az Éjfél!**
- **Még néhány hét,**
és dübörög a Campus
- **Érzelmes végjátékok**
a tavaszi döntőn

AITA fesztivál

Explore Debrecen

***with a local
by your side***

 exploredebrecen.com

 [@ExploreDebrecen](https://www.facebook.com/ExploreDebrecen)

 [@exploredebrecen](https://www.instagram.com/exploredebrecen)

HÍREK

Nyári akadémia	4
Megújul a Balasházy	4
Évet értékelt a DEAC	4
Gróf Tisza István Campus	4
Miniszteri elismerés	5
Jövőbe mutató kapcsolatok	5
Időpontkérés	5
Élen a fenntarthatóságban	5

HÁTTÉR

Egyetemi tudás a labdarúgásért.....	6
Átfogó kutatás-fejlesztés az egészségiparban	7
DE-BMW: stratégiai partnerség.....	8
Szent Miklós Görögkatolikus Roma Szakkollégium.....	9

ZOOM

És ismét eljött az Éjféli!	10
Dolgozói DER bi a Debreceni Egyetemen.....	11
Még néhány hét, és dübörög a Campus.....	12
Fedezd fel Debrecen utcáit! – Strandtörténet	14

ZÖLDEBBÍTŐ

A DEHÖK Hallgatói Környezetvédelmi Bizottság hírei.....	16
---	----

SZÉP-SZELET

Petneki-Szabylár Vilmos fordítása: Julio César Isella: Az egyszerű dolgok éneke.....	18
--	----

NÉZŐPONT

AITA Nemzetközi Színházi Fesztivál.....	19
Új lendületet kapott az innováció az egyetemen	21
Könyvbemutató – Néhány korty Debrecen	22

DE-FICIT

Az illemszabályok és a társas érintkezés változásai.....	24
--	----

SPORT

Több mint ezer dolgozót mozgat meg	26
Csak a DEAC!	28
Érzelmes végjátékok a tavaszi döntőn.....	29

CUCU

.....	30
-------	----

Gyűjtés indul!

Gyűjteni sok mindent lehet. Elsősorban például élményeket. Drebin Róbert, a Magyar Élménygyűjtők Társulatának debreceni képviselője lelkesen készült a nyárra. Mit neki a vizsgák, mindig is jó tanuló volt, nem félt attól, hogy ne venne sikerrel az idei akadályokat. Június végétől fejest kívánt ugrani az életbe, és felcsippenteni, szortírozni, rendszerezni mindent, ami vele történik.

Feltett szándéka volt, hogy elviszi ejtőernyős ugrásra a nagymamáját. Nagypapájával punkzenekar alapításán agyalt, amely az első koncert után – természetesen – azonnal fel is oszlik. Barátnőjével a stockholmi Abba kegytárgyak boltjában akarta énekelni a – feltehetően – megdöbönt eladók és vevők előtt a Mamma Mia című örökbecsű slágert. Legjobb barátjával egy laza Tisza-átúszást tervezett, utána pedig egy bográcsoszt, melyre vendégül látná a Vegetáriánusok Laza Hazai Hadai elnevezésű egyesület elnökét. Az, hogy be akart ugrani dobolni a Hiperkarma zenekarba, anélkül, hogy erről a banda tagjait előre értesítene, már csak hab a tortán.

Drebin Róbert ilyesmiken jártatta agyát. Jelmondata legyen valamennyiünk vezérfonala az elkövetkező hónapokban: „Tartalmas nyarat mindenkinek!”

Storkmann Ede

Egyetemi Élet, a Debreceni Egyetem lapja

– A Debreceni Egyetem megbízásából kiadja a Debreceni Campus Nonprofit Közhasznú Kft. –

Főszerkesztő: Ölveti László – Állandó munkatárs: Csontos Máté, Papp Gréta, Juhász Tibor, Vona Lilla, Kovács Miklós, Lóki Viktor –

Tördelő: Barna Ildikó – Levélváltás: KEBO PRINT – Nyomda: Vider-Plusz Bt. – Terjesztés: CAMPUS ELEVEN –

ISSN 0230 7731 – Megjelenik kéthetente 4000 példányban – A szerkesztőség levelezési címe: DE Oktatási Központ, 4032 Debrecen, Nagyerdei körút 94. –

A szerkesztőség telefonszáma: (30) 7598072 / 58072 – A szerkesztőség e-mail-címe: egyetemilet@pszk.unideb.hu – www.unideb.hu

Az Egyetemi Élet archív számai elérhetők: <http://www.unideb.hu/hu/egyetemi-élet> – Hirdetésfelvétel: 06-(30)-638-5073

A hirdetések tartalmáért a szerkesztőség nem vállal felelősséget.

Gróf Tisza István Campus

A Debreceni Egyetem részeként folytatja tevékenységét a berettyóújfalui kórház július elsejétől. A fenntartóváltás nem befolyásolja a betegellátást, az továbbra is folyamatos és zavartalan. Az Országgyűlés május 11-én kihirdetett döntésével, az egyes egészségügyi, egészségbiztosítási és gyógyszerészeti tárgyú törvények módosításával július elsejétől a Berettyóújfalui Gróf Tisza István Kórház a DE Klinikai Központ részeként működik a jövőben, Gróf Tisza István Campus néven. A július elsejei integrációt követően a Klinikai Központ mintegy 3500 betegaggal és 7700 dolgozóval három campuson folytatja működését.

Nyári akadémia

Huszonkettedik alkalommal rendezik meg nemzetközi zenei szakmai találkozóját a Zeneművészeti Kar. A klasszikus zenei területen tanuló magyar és külföldi középiskolások, főiskolások, egyetemi hallgatók és fiatal zenetanárok a nyári időszakban is fejleszthetik zenei tudásukat, találkozhatnak kiemelkedő tehetségű fiatal zenészekkel és magyar, valamint külföldi szaktekintélyektől tanulhatnak. A ZK eseményén megalakuló világzenekart ezúttal is Vásáry Tamás vezeti, akit 90. születésnapja alkalmából köszöntenek is a találkozón. A XXII. Ifjú Zeneművészek Nemzetközi Nyári akadémiáját július 12–24. között rendezik meg.

Évet értékelt a DEAC

Ünnepélyes keretek között zárta a szezont a Debreceni Egyetem Atlétikai Club. Az egyetem, a város és a szakosztályok vezetői, edzői, sportolói június 28-án közösen összegezték a sportklub évi eredményeit. Volt mire emlékezni, hiszen például vívóink számos világcupa-győzelem, világ- és Európa-bajnoki címet nyertek, a női futsalosok ezúttal is a legjobbnak bizonyultak a bajnokságban és a Magyar Kupában, és ugyan a jégkorongozók Erste Liga-szezonja nem a legjobban alakult, de azért egy történelmi Szuperkupa-győzelem bekerült a gyűjteménybe. Szép pillanatokat szereztek nekünk többek között a teniszezők, a díjugratók, a kosár- és kézilabdázók, a röpisek, és a cheerleaderek.

Megújul a Balasházy

Modern belső térrel, teljesen új környezetben várja a Debreceni Egyetem Balasházy János Gyakorló Technikuma, Gimnáziuma és Kollégiuma a diákjait a következő tanévben. A Debreceni Egyetem 500 millió forint pályázati forrásból újítja fel a pallagi gyakorlóiskolát. A Széchenyi 2020 program keretébe elnyert vissza nem térítendő támogatásból modernizálják a kétszintes épület 25 tantermét és a tanári szobákat, kicserélik a teljes villamoshálózatot, a fűtési rendszert, valamint 4 új vizesblokkot is kialakítanak.

Miniszteri elismerés

Papp Mária egyetemi tanár, a Gasztroenterológiai Klinika igazgatója Semmelweis Ignác-díjat, Lőrincz István egyetemi docens, a Sürgősségi Orvostan Tanszék nyugalmazott tanszékvezetője pedig Batthyány-Strattmann László-díjat vehetett át kimagasló szakmai tevékenységéért. A miniszteri elismeréseket Rétvári Bence és Takács Péter államtitkár adta át július 3-án Budapesten, a Belügyminisztériumban rendezett Semmelweis-napi ünnepségen. Semmelweis Ignác-díjban öten, Batthyány-Strattmann László-díjban tizenöten részesültek, továbbá harminchárom miniszteri elismerő oklevelet osztottak ki.

Jövőbe mutató kapcsolatok

Az oktatást, kutatást és gazdaságfejlesztést érintő komplex megállapodás előkészítéséről egyeztetett a DE és a kazahsztáni Astana IT University vezetése. Az online tanácskozáson Magyarország Kazahsztánba delegált tiszteletbeli konzulja is részt vett. Orvos- és egészség tudományi képzések koordinálásáról, valamint ipartelepítési, -fejlesztési és üzleti lehetőségekről is egyeztettek a két felsőoktatási intézmény képviselői a június 29-ei megbeszélésen. Szilvássy Zoltán rektor elmondta: az új együttműködés újabb lökést adhat az intézmény eddig is kifejezetten aktív Közép-Ázsiai kapcsolatépítő tevékenységéhez, hiszen jelenleg is számos kazah, kirgiz, és üzbég intézménnyel van az egyetemnek kapcsolata. A DE-n jelenleg 141 kazahsztáni, 53 kirgizisztáni és 25 üzbegisztáni, 11 türkménisztáni és 7 tándzsikisztáni hallgató tanul.

Élen a fenntarthatóságban

A Times Higher Education (THE) legújabb Impact Ranking 2023 rangsorában az ENSZ Fenntartható Fejlődési Céljai mentén, 17 kategóriában vizsgálta 112 ország 1591 felsőoktatási intézményének társadalmi és gazdasági szerepvállalását, valamint hatásait. A neves brit rangsorkészítő a Debreceni Egyetemet 6 kategóriában minősítette, összesítésben legjobb magyar egyetemként a DE a 301–400. helyet szerezte meg. A DE a legjobb magyar egyetem a Partnerségek a célokért kategóriában, ahol a tavalyi 201–300. helyről a 99. pozícióba lépett előre. Tovább javította minőségét a Fenntartható növekedés kategóriában is, ahol a 101–200. helyet érte el. Szintén a legjobbak között van a DE és a 201–300. helyet érte el az Élet a víz alatt kategóriában. Az Egészség és jóllét, illetve a Fenntartható városok és Közösségek kategóriákban a 301–400. helyen zárt a debreceni intézmény.

Időpontkérés

Új központi számon és e-mailben kérhetnek előjegyzést a betegek a Debreceni Egyetem Klinikai Központjában. Az újonnan létrehozott Betegirányító Központ működésével könnyebb és gyorsabb a szakrendelésekre történő időpontkérés, és hatékonyabb a betegtájékoztató. A diszpécserok segítenek a betegeknek, hogy minél egyszerűbben és könnyebben megtalálják a gyógyuláshoz szükséges szakembereket, szakrendeléseket. A DE KK Betegirányító Központjának telefonszáma 06-52-52-52-52, e-mail-címe pedig a bik@med.unideb.hu. A hívásokat és az elektronikus leveleket munkanapokon reggel 7-től este 7 óráig magyar és angol nyelven fogadják a diszpécserok.

www.unideb.hu
facebook.com/egyetemielet

Egyetemi tudás a labdarúgásért

A sporttudományi képzési és kutatási tevékenység elősegítése érdekében kötött együttműködési megállapodást a Debreceni Egyetem és a Magyar Labdarúgó Szövetség június 20-án Budapesten, ahol bemutatták a DE kiadásában megjelent, a világ labdarúgásának történetéről szóló új könyvsorozatot. Az eseményen elhangzott: az adatokat, eredményeket, történeteket, portrékat tartalmazó tudományos igényű kiadvány világszinten is egyedülálló és monumentális vállalkozás volt a szerzők részéről.

Bács Zoltán, a Debreceni Egyetem kancellárja a fővárosban rendezett könyvbemutatón hangsúlyozta: évek óta készül a DE az újabb együttműködés aláírására a szövetséggel, így tovább bővíülhetnek a sport témájú képzési és kutatási lehetőségek az intézményen belül. Az egyetemi vezető megjegyezte, hogy a közös munka eddigi tevékenységeit a keretmegállapodásban újjal egészítették ki, például az egyetem sportszakos hallgatói számára elérhető tantárgyak közé beépítik a szövetség által javasolt tartalmakat.

– Nagy eredmény, hogy olyan komplex sportstratégiával büszkélkedhet a Debreceni Egyetem, amelyben a tudomány és a gyakorlati sporttevékenység is erősen jelen van. Annak érdekében, hogy a rendelkezésre álló multidiszciplináris tudásbázist a magyar labdarúgás, az utánpótlás-nevelés szolgálatába állítsuk, megállapodást kötöttünk a Magyar Labdarúgó Szövetséggel. Ennek köszönhetően még korszerűbb tudásra tehetnek szert a Debreceni Egyetem hallgatói a sporttudományban. A DEAC révén kivételes gyakorlóterpet is kínálunk nekik ahhoz, hogy a diploma megszerzése után felkészültebben kezdhesék meg a szakmai munkát a sport bármely területén – hangsúlyozta a kancellár.

Az együttműködési megállapodás kapcsán Csányi Sándor, a Magyar Labdarúgó Szövetség elnöke felidézte, hogy több éve kezdődött az egyetem és az MLSZ közös munkája, amiben fontos szerepe van a Debreceni Egyetem példamutató sporttudományi tevékenységének.

– Számos sporttudományi kutatást végzett az intézmény az elmúlt években, amelyek később a mindennapokban is hasznosultak. A mostani megállapodás nyomán szeretnénk a korábbi – játéktechnikai képzésre vonatkozó – szakmai munkát kiszélesíteni, a magyar labdarúgást szolgáló képzési és tudományos eredményeket elérni – hangsúlyozta az MLSZ elnöke.

A megállapodást Bács Zoltán kancellár, Balogh László, a DE Sporttudományi Koordinációs Intézet igazgatója, Csányi Sándor, az MLSZ elnöke és Vági Márton, az MLSZ főtitkára írta alá.

Csányi Sándor elismeréssel szólt a június 20-ai eseményen bemutatott, A világ labdarúgásának története című, háromezer-nyolcszáz oldalas kiadványsorozatról is. Hangsúlyozta: a tudományos igénnyel elkészített kötetek Magyarország és a világ számára értékteremtést és értékmegőrzést jelentenek.

– Kivételes alkalom ez, hiszen sok sporttörténelmi témájú kiadvány jelent már meg, de ilyen léptékű könyvet ebben a témában

még nem adtak ki korábban. A magyar közönség és Debrecen is megérdemli, hogy ilyen sikerekkel büszkélkedjen a sportkönyvek kiadása terén – mondta az elnök.

A 2017 és 2021 között készült kötet sorozat kronológiai sorrendben, öt kötetben mutatja be a labdarúgás globális történetét a kezdetektől napjainkig. A nagyszabású könyvsorozatot Bácsné Bába Éva történész-közgazdász, a DE Sportgazdasági és Menedzsment Intézetének vezetője, Dénes Tamás Szepesi-díjas sportújságíró, futballtörténész, a Magyar Sportújságírók Szövetségének főtitkára, valamint Sándor Mihály sporttörténész, a DE címzetes egyetemi docense, a labdarúgás krónikása és a szurkolói kultúrák kutatója készítette. A könyvet a Debreceni Egyetem adta ki.

A könyvbemutatót moderáló Szöllősi György, a Magyar Sportújságírók Szövetségének elnöke szerint a sportkönyvkiadás aranykorát éljük, hiszen nem csak folyamatos megjelenésekről, hanem magas minőségű kiadványokról lehet beszélni, több alapmű is elérhető a labdarúgás témakörében.

– Hiánypótló és évtizedek óta várt munkák ezek, amelyek közül a legmonumentálisabb a most megjelent kötet sorozat – vélekedett.

Bácsné Bába Éva, a DE Sportgazdasági és Menedzsment Intézetének vezetője, a könyv egyik szerzője elmondta, hogy a Debreceni Egyetem minden tudományterületen, így a sportban is törekszik a kutatási eredmények, az események dokumentálására, publikációjára, ebből a szempontból is jelentős mérföldkő a megjelent könyvsorozat.

– Az egyetemi sportstratégiában azt terveztük, hogy a sport minden területén rendszerszerű működést valósítunk meg az egyetemen, megterveztük a szabadidősport tevékenységünket, egyetemi élszportokat működtetünk, a sporttudományi kutatások területén folyamatos előrelépések történnek. A Labdarúgás elmélete és gyakorlata című kurzuson labdarúgással foglalkozó szakembereket hallhatnak az egyetemisták. Az elejétől kezdve az volt a célunk, hogy a sport kiemelkedő hangsúlyt kapjon az intézményben az oktatás és a tudomány terén egyaránt – mondta az intézet vezetője. Hozzátette: a hazai labdarúgást bemutató kötetek után nem volt kérdés, hogy folytatják a munkát a nemzetközi futball krónikájának ismertetésével.

Dénes Tamás sportújságíró, futballtörténész kiemelte, hogy a huszadik század története nem írható le a futball nélkül, olyan események történtek, amelyekben meghatározó szerepet tölt be a labdarúgás. Megjegyezte: igyekeztek túllépni azon, hogy magyar forrásokból készüljön el a mű, így az alapanyag túlnyomó többségét külföldi tartalom adta.

– A Debreceni Egyetem példát mutatott és mankót adott a sportkönyvkiadásnak, a jelentősnek számító hozzáadott értékkel túllendítette egy nagyon komoly krízisidőszakon az ilyen jellegű kötetek kiadását. A könyvsorozat hozzájárul a labdarúgással kapcsolatos ismeretek gyarapításához, legyen szó Dél-Amerikáról, Európáról, vagy éppen a labdarúgás nemzetköziesedéséről – mondta el a sportújságíró.

Sándor Mihály sporttörténész kifejtette: az volt a cél, hogy olvasmányos kötetek jelenjenek meg, kortól függetlenül mindenki

megtalálja bennük az érdekes témákat, másrészt pedig alapos tudományos háttérrel is rendelkezzen is a kiadvány.

A világ labdarúgásának története című kötetek a kutatók és az érdeklődő olvasók számára ingyenesen is elérhetők a Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár repozitóriumában a <https://dea.lib.unideb.hu> címen található digitális könyvtárban, a gyűjtők számára pedig A magyar labdarúgás története című kötethez hasonlóan a <https://shop.deac.hu> linken keresztül online.

Sajtóközpont – BZ

Átfogó kutatás-fejlesztés az egészségiparban

Új gyógyszerek és terápiás eljárások bevezetését alapozhatják meg a Debreceni Egyetem, a Richter Gedeon Nyrt. és a Fluart Innovative Vaccines Kft. közös kutatásai.

A felsőoktatás és az ipar együttműködése az egészségiparban elnevezésű projektben kifejlesztett prototípusok a későbbiekben szabadalmaztathatók és számos egészségügyi területen felhasználhatók.

A mintegy hat milliárd forintos projekt 2016-ban kezdődött, és idén júniusban zárult.

A Debreceni Egyetem, a Richter Gedeon Nyrt és a Fluart Innovative Vaccines Kft. konzorciumi megállapodás keretében, közösen vett részt a Széchenyi 2020 program projektmegvalósításában, amely mintegy hatmilliárd forint vissza nem térítendő európai uniós támogatást kapott.

– Ez a projekt a Debreceni Egyetem büszkesége, az intézmény modern kori történetének legnagyobb kutatás-fejlesztési projektje, amely a legtöbb eredményt hozta. Előzményének tekinthető, hogy 2007-ben a Richterrel megalapítottuk az ország első, akkreditált gyógyszeripari klaszterét. Azóta egyre szorosabb a kapcsolatunk, a gyógyszergyár és az ország legnagyobb betegellátó rendszere egymásra talált, és közösen végez versenyképes ipari tevékenységet. A Debreceni Egyetem ezzel a magyar biotechnológiai ipar integráns részévé vált – hangsúlyozta Szilvássy Zoltán rektor.

Szabados Zsuzsa, a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal vállalati innovációs elnökhelyettese az egyetem és az ipar együttműködésének fontosságáról beszélt. Kiemelte: lényeges, hogy az alapkutatások eredménye piacosítható legyen, eljusson a kísérleti fejlesztés, a gyártás fázisába, hiszen így jut el a lakossághoz, és ebből lesz árbevétel.

A felsőoktatás és az ipar együttműködése az egészségiparban elnevezésű projekt tudományos vizsgálatait három alprojektben zajlottak.

– Az Orális inzulin alprojektben a szájon át történő adagolásra

kész inzulin formulációkat fejlesztettünk. Az állatkísérletekhez többféle dózisú és összetételű kapszulát hoztunk létre. Az orális mellett az orron keresztül történő gyógyszerbevitellel is kísérleteztünk, előállítottuk az inzulin-ciklodextrin nazális mintáit. Kutatásaink eredményeként két szabadalmi oltalmat nyújtottunk be, és hat prototípus összetételt javasoltunk gyógyszeripari ellenőrzött körülmények közötti (GMP) kutatás-fejlesztésre, majd klinikai minta gyártásra humán pilot klinikai vizsgálat céljára – ismertette Juhász Béla egyetemi tanár, az Orális inzulin alprojekt vezetője.

A vakcina alprojektben fontos kutatási irány volt a multirezisztens törzsekre ható bakteriofágok izolálása. Mindenképpen a kötelező és a javasolt védőoltásokat térképezték fel, és javaslatot tettek egy modern adjuváns kifejlesztésére.

– Adjuvánsoknak nevezzük azokat az anyagokat, amelyeket a vakcinához adnak, hogy fokozzák a szervezet immunválaszát a vakcina antigénjére. Kutatásaink során a szkvalén adjuvánsokkal foglalkoztunk, amelyek döntő szerepet játszanak a gyógyszerfejlesztésben azáltal, hogy fokozzák a vakcinák és az immunterápiák hatékonyságát és javítják a szervezet betegségekkel szembeni küzdőképességét. Kutatásaink eredményét egy szabadalmi beadványban foglaltuk össze, amely fejlesztés alkalmas arra, hogy új típusú, hatékony immunválaszt támogató szkvalén alapú adjuváns jelenjen meg a vakcinapiacra – fejtette ki Kovácsné Bácskay Ildikó egyetemi tanár, a Vakcina alprojekt vezetője.

Az omikai kutatások kiemelt feladata olyan analitikai rendszerek fejlesztése volt, melyek szolgáltatási kínálat bővítéseként ipari biotechnológiai folyamatok támogatására alkalmasak, ugyanakkor az intézményi K+F kutatásokat is segítik.

– Aminosavak és biogén aminok vizsgálata során kidolgoztunk egy olyan módszert, 33 kémiaiilag módosított célmolekula megfelelő elválasztását biztosította. A kimutatást és mennyiségi meghatározást fluoreszcencia alapján és célzott tömegspektrometriás (MS) vizsgálattal végeztük – tájékoztatott Tőzsér József egyetemi tanár, élettudományokért felelős ágazatfejlesztési rektorhelyettes, az Omikák alprojekt vezetője.

A 2016-ban kezdődött kutatás során kifejlesztett prototípusok a későbbiekben szabadalmaztathatók, és számos egészségügyi területen felhasználhatók. Többek között a fertőző betegségek megelőzésében és kezelésében, vakcinák előállításában, virális és bakteriális fehérjék gyártásában, a biotechnológiában felhasználható biológiai hatóanyagok előállításában, ritka, főként metabolikus betegségeket okozó biológiai molekulák pótlására alkalmas készítmények gyártásában, gyógyszerkomponensek előállításában, sejtvonalakban előállított komponensek használatával új terápiás eljárások kifejlesztésében hasznosíthatók.

Sajtóközpont – CZA

DE–BMW: stratégiai partnerség

A szakemberképzésre és a kutatás-fejlesztésre is kiterjedő együttműködést kötött a Debreceni Egyetem és a BMW Group Gyár Debrecen. Az erről szóló megállapodást június 4-én írta alá Szilvássy Zoltán rektor és Hans-Peter Kemser elnök-vezérigazgató.

– Ha két világmárka – a Debreceni Egyetem és a BMW – találkozik, az erős üzenet az egyetemen tanuló hallgatóknak. Olyan tudományokra épített kutatás-fejlesztési ökoszisztéma, valamint egészségügyi ellátás jön létre, amely növeli az itt szerzett diploma értékét. Nem utolsósorban pedig lehetőség számunkra, hogy egy olyan nagyvállalat tevékenységében vegyünk részt aktívan, mint a BMW Group – hangsúlyozta köszöntőjében Kossa György, a Gróf Tisza István Debreceni Egyetemért Alapítvány kuratóriumi elnöke.

Hans-Peter Kemser, a BMW Manufacturing Hungary Kft. elnök-vezérigazgatója fontos mérföldkőnek nevezte az együttműködési megállapodás aláírását.

– Mindig azt mondjuk a munkavállalóinknak, hogy a BMW jövőjét itt építjük Debrecenben. Éppen ezért szükségünk van a lehető legjobb felsőoktatási partnerre. Úgy gondolom, hogy a Debreceni Egyetemen megtaláltuk ezt a partnert, akivel a jövőbeni terveinket valóra tudjuk váltani. Hálás vagyok az egyetemennek – emelte ki Hans-Peter Kemser.

Szilvássy Zoltán rektor kifejtette, hogy a debreceni Magyarország legszélesebb képzési spektrumát kínáló egyeteme, így az intézmény a BMW számára sokat tud nyújtani az oktatás, a képzés, az innováció területén.

– Stratégiai partnerségről van szó. Nagy reményekkel állunk ehhez az együttműködéshez, és az, hogy ez a mai napon szerződésben testesül meg, különös kiváltság és öröm a számunkra. Kívánom, hogy ezt még sok kövesse – tette hozzá a rektor.

Papp László, Debrecen polgármestere az aláírás kapcsán azt mondta, a megállapodás az egyik legjövőbemutatóbb együttműködés.

– Az egyik fontos üzenete, hogy a városnak van két nagyon erős szövetségese – a Debreceni Egyetem és a BMW – abban a küzdelemben, amely arra irányul, hogy a tehetséges fiatalokat helyben tartsuk – szögezte le a polgármester.

Az együttműködési megállapodást Szilvássy Zoltán, a Debreceni Egyetem rektora és Hans-Peter Kemser, a BMW Manufacturing Hungary Kft. elnök-vezérigazgatója írta alá.

Az ünnepségen leleplezték a vállalat adományát, a BMW csúcsmodelljének metszetét is, amely a képzést segíti majd. A metszet által a mérnökhallgatók egyedülálló betekintést nyernek az autó felépítésébe, működésébe és komplexitásába, rendszerszemlélettel és gyakorlatorientált technológiai tudással gazdagodva. Hamarosan egy felső kategóriás iX modell is az egyetem birtokába kerül, melyet az intézmény rendezvényein állítanak ki a jövőben.

Sajtóközpont – CZA

Szent Miklós Görögkatolikus Roma Szakkollégium

A Szent Miklós Görögkatolikus Roma Szakkollégium egyedülálló támogatást kínál azoknak a roma, hátrányos helyzetű fiataloknak, akik a Debreceni Egyetemen tanulnak: ösztöndíjjal, mentorral, kollégiumi lakhatással, hasznos képzésekkel és tartalmas közösségi élettel segíti a hallgatók mindennapjait.

Napjainkban egyre több roma fiatal jut be egyetemre és szerez felsőfokú végzettséget. Az ő támogatásukra jöttek létre 2011-ben az első keresztény roma szakkollégiumok Magyarországon, egész Európában páratlan kezdeményezésként. De a roma szakkollégiumok nyitva állnak olyan nem roma hallgatók előtt is, akik hátrányos helyzetűek, és megfelelő anyagi, szellemi és lelki támogatás nélkül csak nehezen szereznék diplomát. Napjainkban tizenegy roma szakkollégium működik országszerte – támogatásukkal mára több mint négyszáz fiatal diplomázott le sikeresen. A roma szakkollégiumok hálózata (melynek a debreceni Szent Miklós Roma Szakkollégium is tagja) a felsőoktatás kiemelkedő esélyegyenlőségi pillérévé vált az elmúlt tíz évben.

A Szent Miklós Görögkatolikus Roma Szakkollégium 2015-ben alakult meg Debrecenben, a görögkatolikus egyház fenntartásában és a Debreceni Egyetemmel szoros együttműködésben. Évente 27-30 fős létszámmal működünk a Petőfi tér sarkán található Szent Miklós Diákotthonban. Szakkollégistáink többsége az Észak-Alföld és Észak-Magyarország kistépelüléseiről érkezik hozzánk és a Debreceni Egyetem legkülönbözőbb karain tanul tovább: vannak köztük tanár szakos és orvostanhallgatók, néhányan vegyészmérnökök szeretnének lenni, de például gazdaságinformatika, egészségpszichológia, mechatronikai mérnöki és igazságügyi igazgatás szakos hallgatók is találhatóak sorainkban.

Elsődleges célunk, hogy e fiatalok diplomát szerezzenek, hogy megakadályozzuk a felsőoktatásból való lemorzsolódásukat. Emellett odafigyelünk a tehetséggondozásra, és a pozitív roma identitás fejlesztésére is. Fontos nekünk a keresztény szellemiség, hiszünk a közösségi összefogás erejében, egymás és a rászoruló embertársaink segítségével, valamint a romák és nem romák békés együttélésében.

A szakkollégisták többsége a Petőfi téri diákotthonban, 2-4 ágyas, külön fürdőszobás szobákban lakik, igaz, vannak „külsős” szakkollégistáink is, akik csak a szakkollégiumi programokon vesznek részt, de máshol laknak. Mind a bentlakó, mind a „külsős” szakkollégistáknak kiemelt ösztöndíjat biztosítunk, amely elérheti a havi 60-70.000 Ft-ot. Emellett számos ingyenes szolgáltatást nyújtunk: a diákokat egy-egy egyetemi oktató mentorálja, segíti a tanulmányokban, nehezebb tárgyakból korrepetálást biztosítunk, hogy sikerüljön a zárthelyi vagy a vizsga, valamint kiscsoportos idegen nyelvi képzést szervezünk a Diákotthon épületében, hogy fejlődjen a szakkollégisták nyelvtudása, és minél többen nyelvvizsgát szerezzenek. Havonta egyszer pedig olyan képzéseket kínálunk, amelyek hasznos ismeretekkel egészítik ki az egyetemi tanulmányokat. Ebben a tanévben többek között önismereti és kommunikációs tréningen, tanulásmódszertani képzésen és romológiai minikurzuson vehettek részt a szakkollégisták. Mindezeket egészíti ki a szakkollégisták által végzett közösségi szolgálat, a célkitűzést és önértékelést segítő egyéni fejlesztési terv és az a rengeteg közösségi program, ami házon belül vagy kívül zajlik, legyen az kirándulás, bowlingozás, szabadulószoza vagy társasjátékozás.

Minden évben nyáron zajlik a felvételi a Szakkollégiumban, idén 2023. augusztus 1. a jelentkezési határidő. A jelentkezési lap és minden más felvételi információ a honlapunkon megtalálható (szentmiklosromaszakkoli.hu). Szeretettel várjuk azoknak a roma és/vagy hátrányos helyzetű fiataloknak a jelentkezését, akik a Debreceni Egyetemre járnak!

Szilágyi Eszter, tanulmányi vezető

És ismét eljött az Éjfél!

Idén már 47. alkalommal rendezték a Debreceni Egyetem Zeneművészeti Karának méltán híres, nagy hagyományokkal rendelkező eseménye, az Éjféli Koncertet. Dr. Duffek Mihály zongoraművész, az egyetem tanára kezdeményezésére jött létre anno majdcsak ötven évvel ezelőtt. A rendezvénynek, mint minden évben, most is a Liszt terem adott otthont.

Az Éjféli Koncert programsorozatát a Debrecen Big Band együttes indította. Tagjai több mint tíz éve művelik a dzsesszzene nagyzenekari, big band formációját. A banda célja, hogy minél szélesebb körben megismertesse a big band jellegzetes műfaját a tisztelt publikummal. A zenekar repertoárja átöleli a big band zene széles skáláját, a swing, a boogie, a pop zenei feldolgozásokon át, a latin ritmusokig. A csoportban egyaránt játszik profi és amatőr zenész is. Számos koncertet adtak belföldön és külföldön, táncosokkal színesítve műsorukat. Állandó fellépői a hazai zenei fesztiváloknak. Részt vettek Magyarország jelentős dzsesszeseményein, úgymint a Budapesti Big Band Fesztivál és Találkozó, Bánki Louis Armstrong Jazz Fesztivál, Hajdúszoboszlói Dixieland Fesztivál, Debreceni Jazznapok, Virágkarnevál, Campus Fesztivál. Koncertjeiken többször léptek fel vendégelőadóként a magyar dzsessz közismert zenei képviselői, mind például: Szulák Andrea, Micheller Myrtil, Hajdu Klára, Gájer Bálint, Majsai Gábor énekes, Tulkán Péter trombita, Kuzbelt Péter, Zsemlye Sándor, Kollmann Gábor szaxofon, Pataj György zongora, Pintér Tibor, Gyárfás István gitár, Ullmann Ottó, Lutz János basszusgitár. A Debrecen Big Band előadásában hallhattunk néhány kiváló filmzene-feldolgozást, pl. James Bond, Rocky. Felcsendült néhány igazi, régi klasszikus retró szám: Benny Goodman, Elton John és a Queen zenekar feldolgozások. Ezeket túl megszólaltak Lady Gaga és Bruno Mars slágerei is. Príma hangulat, dinamikus összjáték, fergeteges trombita- és szaxofonszólók tarkították a formáció nívós produkcióját.

A rezesbanda után Ács Fruzsina stand up comedy műsora következett. A humorista 2016 óta tagja a Dumaszínház társulatának, továbbá állandó fellépője a Showder Klub és a Rádiókabaré műsorainak. Ahogy Fruzi önmagáról vélekedik: „Humorával szeretné megnevettetni és elgondolkodtatni az embereket, de főként megnevettetni. Egy nő, akit szavak nélkül is meg lehet érteni (merthogy tanult jelyelvet)...”. Tolmácsolásában megtudhattuk, hogy mennyire nem könnyű a fiatal felnőttek élete

mind párkapcsolat, mind munka terén. (S pluszban még azt is, hogy Birminghambe hamarabb eljut az ember repülővel, mint Békéscsabára autóval.)

A 4S Street 2018-ban alakult Gyergyószentmiklóson. A zenekart Alin Nicuta (ének, akusztikus gitár), Mihály Csaba (billentyű), Fülöp Loránd (gitár), Szabó László (basszusgitár) és Pál Andor (dobok) alkotják.

A fiatal együttes a hazai pop-rock egyik legfrissebb képviselője, dalaikban gyakran találkozhatunk folk és indie elemekkel is. Legelső albumuk 2019-ben jelent meg Fellegvár címmel, majd 2021-ben a második nagylemezük is napvilágot látott, amely a Szebb napok címet viseli. Utóbbi az arany, majd a platinalemezt is megkapta. A zenekar 2022-ben, a Petőfi Zenei Díj – Év zenekarának járó elismerését szerezte meg. Majd ugyanebben az évben a Fonogram Magyar Zenei díj év felfedezettje kategóriájában is jelölést kapott. Leghíresebb szerzeményük a Mesélek a bornak című dal, mely a nagyközönség számára is ismerős lehet.

Az esti show fő attrakciója, a tényleges Éjféli Koncert pontban tizenkettőkor kezdődött. A házigazda és főszerző Varga Krisztián, a DEHÖK Egyetem téri campus alelnöke volt. A tanszék humoros előadásában Dóra, a felfedezővel és néhány eltévedt zene szakos hallgatóval kalandos úton-módon kereshették meg azt a bizonyos diplomát, amit a ravasz róka csent el. A parádés műsort egy pár zenés intermezzóval, poénos játékkal színesítve tálták a zenésznövendékek. A finálé ismét a Varga Krisztián által írt és komponált Éjféli Koncert Himnusza volt. Az ismerős refrént szinte egy emberként énekelte a közönség az előadókkal együtt: Eljön az éjféli, ragyog a holdfény, koncert az élet! Gyere és élvezd!

A lelkesebb vendégek és hallgatók levezetés gyanánt a Zeneművészeti Kar udvarán bulizhattak az Open Air Éjféli Koncert After Partyn.

Pótor Balázs

Dolgozói DERbi a Debreceni Egyetemen

A Debreceni Egyetem munkatársai és azok családtagjai számára ötödik alkalommal szervezték meg a Dolgozói DERbi. Június 16-án, pénteken egész napos program-sorozat várta a résztvevőket a Nagyerdei Stadion és a Víztorony környékén. A vészjósló időjárás ellenére hatalmas érdeklődés övezte az eseményt, több mint hatezren vettek részt a DERbin.

Az Egyetemi Élet csapata is indult a DELikát főzőversenyen slambuc kategóriában. A főszerkesztő és egyben főszakács, valamint jómagam már „korán” reggel, nyolc óra körül kint voltunk a stadion mögött elkerített főzőplaccon, és szorgosan készültünk a nagy megmérettetésre. A szeles és nedves időjárás miatt folyamatosan harcolnunk kellett a tűz életben tartásáért, de ez sem tántoríthatott el minket attól, hogy elkészítsük a tökéletes lusta slambucot, vagy más néven a hortobágyi slambucot.

És hogy milyen az a tökéletes lusta slambuc? A recept két esszenciális, nélkülözhetetlen alapanyaga természetesen a krumpli és a tészta. Ehhez párosul az előtte gondosan kiválasztott szalonna és a selymesen lágy kacsa. A hajdúsági hagyomány úgy tartja, hogy annyi marék tészta kell a slambuchoz, ahány személy fogyaszt belőle. Ezután jön a legfontosabb szegmense a főzésnek: a forgatás és pirítás! Ugyanis mindent dobhatunk ki rögtön a kukába, ha ez a rész kimarad a folyamatból. A titok abban rejlik, hogy hányszor forgatjuk meg a készülő ételt. Pontosan harminckétszer szükséges. És hogy miért? Természetesen azért, mivel a magyar kártyának is harminckét lapja van. Persze ez nem mindig kivitelezhető, főleg ha még az elemekkel is meg kell küzdenie az embernek. Ennek ellenére azért még volt szerencsénk a Debrecen Tv stábjá előtt is megcsillogtatni gasztronómiai tehetségünket.

A főzés jó hangulatú volt, több mint nyolcvan csapat mérette meg főztjét négy kategóriában: babgulyás, pörkölt, slambuc és lecsó. A szeles idő mellett, a rengeteg rottyogó bogrács füstje és nagy melege ellen a mi csapatunk és természetesen az egyetem több dolgozója is hűtött italokkal próbált védekezni.

A főzőverseny mellett a kisgyermekes családokat számtalan színes, izgalmas kísérőprogram várta: lovaglástartól kezdve, ugrálóvár, ügyességi játékok, triál kerékpár- és fegyverbemutató. A felnőtt résztvevők számára borkóstolásra is volt lehetőség a Mádi Bor Akadémia jóvoltából.

Az Egyetemi Élet csapatából ketten a szkanderversenyen is részt vettünk, inkább kevesebb, mint több sikerrel. Kora délutánra már meg is volt az eredmény, csoportunk végül nem ért el helyezést, azonban szerény véleményem szerint igencsak jól teljesítettünk, és nagyon ízletes lusta slambucot rittentettünk össze lelkes gasztróamatőrökként. Bizonyíték erre, hogy a nap végére az egész kondérynai slambuc elfogyott.

A DELikát főzőverseny végeredménye (a zsűri csak első helyet hirdetett):

Lecsó kategória: a Lecso's IK, Slambuc: az UD Hotels 1-es csapat, Pörkölt: Lelkesek, Babgulyás: Lorem Ipsum. A zsűri kedvence díj: DEAC UB, akik egy különleges gulyással versenyeztek. A hagyományörző különdíj: Csülök visszatér. A győztes csapatok egyebek mellett négyfogásos vacsorát fogyaszthatnak el az Agrár VIP Étteremben, a zsűri kedvence díj nyertesei pedig egy borkóstolóval egybekötött vacsorán vehetnek részt Mádton, ahol borkülönlegeseket is kóstolhatnak.

Ezen eseménydús, izgalmas nap fináléjaként Wolf Kati adott egy fergeteges koncertet a Víztoronyban, aki nem melleleg már a Zeneművészeti Kar Könyvzenei Intézetének az oktatója is.

Pótor Balázs, fotó: Schuszter Bálint

Még néhány hét, és dübörög a Campus

Fesztiválozni jó – jelentették ki brit tudósok, ahogy a Science Today magazin idei májusi számában olvashatjuk. Ha a neves ítések ismernék, biztosan külön ajánlanák olvasóik figyelmébe a Campus Fesztivált, sőt el is jönnének Debrecenbe július 19–23. között. A programok pazar tárháza feltehetőleg lenyűgözné őket.

Mostanra összeállt a végleges műsor. Ennek fényében kijelenthetjük, minden műfaj kedvelői megtalálják majd a nekik tetsző koncertet. Lesz itt móka és kacagás éppúgy, mint szomorkodás. Úgy értjük, hogy mind a populáris napfényzenét kedvelők, mind a borongósabb, befelé forduló muzsikákat szeretők vágyai kielégíttetnek majd.

Jön **FRENK**, aki zenészként nagyjából a besorolhatatlan kategóriába tartozik. Az ő zenéjét a világ más tájain egyértelműen a pop szcénába sorolnák, míg nálunk inkább az alter-vonalat erősíti. Torma Gábor – mert így hívják – Dunaújvárosban nőtt fel, és a nagyközönség először a Hiperkarma első pár évének dobosaként fedezhette fel. Az akkori koncertek végén állandó szertartásként előbújta a dobszerkő mögül, és hol Prince Purple Rainjét, hol a Love is in the Air című klasszikust interpretálta. Már akkor feltűnt, hogy remekül énekel. Szólókarrierjét már több mint tíz éve indította, azóta megjelentetett hét lemezt. A legutóbbit épp tavaly év végén Abszolút szabadon címmel. Frenk a mi magyar David Bowie-nk, legalábbis hozzá hasonló profizmussal és jó ízléssel nyúl a különböző zenei stílusokhoz, melyekből aztán saját világot kreál. Igazi pozór, a szó jó értelmében, ő nem csak simán felmegy a színpadra és lenyomja aktuális műsorát, hanem komplett performanszt kerakít. Lemezeinek nagy részén ő maga játszik minden hangszeren, így utólag nem panaszkodhat, hogy valami nem úgy sikerült,

ahogy akarta. Néhány évig egy szál gitárral lépett fel, de dalainak komplexitása zenekarért kiált, így egy ideje visszatértek mellé kísérőzenészei. Egy ember, aki komolyan veszi, amit csinál, egy ember, aki mindenhol kilóg, egy ember, akinek a koncertjét mindenképpen érdemes meghallgatni, megnézni.

Ha már rácsatlakoztunk az alternatív műfajok kanyargós ösvényére, említsük meg az **F.O. SYSTEM** nevet. Biztos, hogy a Campus-látogatók jó részének szülei ismerhetik csak a nevet, hiszen egy 1986-ban alakult csapatról van szó. Ekkor kezdett együtt zenélni Mátyás Attila gitáros, énekes és Jerabek Csaba basszusgitáros. Dark, goth stílusjegyeket hordozó szikár hangszerelésű dalaik hamar népszerűvé tették őket, és rendszeres fellépői lettek a fővárosi kluboknak, meg az egyetemeken szervezett fesztiváloknak. Úgy váltak országszerte ismertté, hogy tudatosan keveset szerepeltek a médiában. Tegyük hozzá, akkoriban nem is lehetett olyan könnyen rést ütni a sokkal kevesebb televíziós-rádiós csatorna szigorú elvek mentén működő műsorstruktúráinak pajzsán. Ők pont ettől a tudatos szembenállástól váltak a közönség egyes rétegei számára kultikus figurákká. A nyolcvanas évekből sikerrel lavíroztak át a szabadabb piaci lehetőségeket kínáló kilencvenesekbe.

1991-ben adták ki első és tulajdonképpen máig egyetlen stúdióalbumukat. Az évek során ennek a különböző változatai jelentek meg CD-n, vinilen, és mindegyik verzió nagy sikert aratott. A lemez

megjelenésének évében feloszlottak, s 2006-ban újra összeálltak egy nagyszabású koncert erejéig. A közönség jól fogadta a visszatérést, a csapat azóta évente ad egy kiemelt bulit, bár ezt a hagyományt most megtörik, hiszen honlapjuk tanúsága szerint idén játszanak még máshol is a Campuson kívül. Elő a fekete ruhákkal, magas szárú bakancsokkal, agyba húzott sapikkal, és nyomás az F.O. System bulijára!

A programokat böngészve megütötte a szemünket egy érdekes név: **SZÉLMŰVES**. Nagyon sok információt nem találtunk róluk, csak azt, hogy szegediek, és népzeneészekből verbuválódott csapatról van szó. (Mondjuk ezt a névből valahogy sejtettük.) Zenéjük kiindulópontja a moldvai csángó zene, de műsorukban bőven merítenek az erdélyi, román és zsidó népzeneékből is. Azt mesélik róluk, fellépéseiken olyan sodró lendülettel interpretálják dalaikat, hogy egy idő után együtt ropja az épp csak arra tévedő laikus és a rutinos népzenekedvelő egyaránt. Rajta, táncra fel!

Ha már tánc... Az élő zenét hangmintákkal, elektronikával merészen keverő Korai öröm nélkül nem lehetett táncos mulatság a kilencvenes években. A zenekar – mit zenekar, inkább szabad ösztönművészeti társulat – sok-sok hullámvölgyön és hegyen át menetelve hol létezik, hol nem, de a belőlük sarjadó **KORAI ELECTRIC** él és virul. Furcsa, hogy már az elektronikus színtéren is vannak nagy öregek, nos, őket is tekinthetjük senioroknak, akik most megmutatják a fiatalabb generáció képviselőinek, hogyan kell

megtáncoltatni az embereket. Mindezt úgy, hogy hagyományos hangszereket használnak a küttyük mellett. Csányi Viktor dobgépet kezel, Domokos Tibor szintetizátoron játszik, Kilián Zoltán basszusgitározik, Kovács Andor gitározik és Paizs Miklós – többek között – dorombol. (Gondolom, mondanunk sem kell, hogy nem úgy, mint egy macska.) Folyamatzenei utazásra invitálják a közönséget, és saját értelmezésű világzenéjükkel különböző tájakra repítenek mindenkit. Ők sem tartoznak a könnyen besorolható bandák közé, s korukból adódóan meg is tehetik, hogy magasról tesznek a ma oly fontosnak tartott piaci szempontokra. Céljuk, hogy hallgatóik épp olyan jól érezzék magukat, mint ők.

Tiszteletét teszi nálunk a hazai rockzene egyik élő legendája, az LGT egykori gitárosa, **KARÁCSONY JÁNOS** is. James, ahogy a régi rajongók hívják, még hetven fölött is ifonti energiával telve veti bele magát a zenélésbe. Mindig is valami játékos, szenvedélyes színpadi jelenlét jellemezte őt már a klasszikus LGT-évek alatt is. Producerként szintén aktív, másoknak is ír zenéket, és az utóbbi időszakban a közönség nagy örömeire egyre gyakrabban láthatjuk őt színpadon, élőben. Azt vallja, hogy „Akkor tudsz kortalan lenni, ha meghaladod a megszokott utakat.” Egész pályafutása alatt úgy tudott populáris maradni, hogy közben friss maradt az új impulzusok iránt. Erre – bizonyos, a pályán töltött idő után – sok zenész képtelen. James sokszor kicsit szomorkás, elgondolkodtató lírája egyszerre készleten tünődésre és – különös módon – hangolja jókedvre a hallgatót. A titka talán a közönséggel szembeni, jó értelemben vett alázat. Aki kedveli őt, feltétlenül nézze meg műsorát, és hozzon magával valakit a fiatal korosztályból, hogy ő is megismerhesse művészetét.

Hónapok óta írunk a Campus fellépőiről, és terjedelmes tudósításainkban még így is csak a felszínt kapargatjuk. Lehetetlen mindenkire kitérni, mindenkiről hírt adni azok közül, akik apaitanyait beleadva szórakoztatják majd a közönséget ez alatt a pár nap alatt. Mit is kívánhatunk? Érezték jól magatokat, élveztétek a számotokra kedves programokat! Fogadjátok a fesztivál attrakcióit olyan szeretettel, amilyen szeretettel a szervezők hosszú hónapok áldozatos munkájával összeállították nektek ezt a színes, nyüzsgő kavalkádot! Hajrá!

Strikmicz Bence

Fedezd fel Debrecen utcáit!

Tarts velünk egy rendhagyó virtuális városnéző túrán Debrecen utcáin, terein az ismert és kevésbé ismert épületek, rejtett kincsek nyomában! Kalauzod egy bölcsészből lett idegenvezető és egy hobbifotós biológus lesz.

Javában tombol a nyár, dübörög a vizsgaidőszak, de már nem kell sokat várni, hogy a sok tanulás és a vizsgák után végre belevethessük magunkat a nyárba. Két vizsga között lazításképp hoztunk egy kis kulturális csemegét a debreceni strandtörténetről, hogy még jobban meghozzuk a kedvet egy önfelelt csobbanáshoz a vakáció kezdetén.

A debreceni fürdőkultúra kezdetei a 19. század elejére vezethetők vissza, amikor a városi tanács döntése és támogatása nyomán Povolny Ferenc építómester tervezésével megépült a város első fürdőháza a Nagyerdőn, a mai Régi Vigadó helyén. Az 1826-ban épült fürdő ugyan még nem volt alkalmas tömeges igények kielégítésére, mégis csiráját képezte a debreceni fürdőkultúrának, ami azóta még nagyobb virágzásnak indult. Elég, ha csak az Aquaticum SPA hatalmas fürdőkomplexumára gondolunk, amiben termál-, élmény- és strandfürdő, wellness-sziget, szaunavilág és gyógyászati részleg várja napjainkban a regenerálódni vagy rekreálódni vágyó vendégeket.

Ne szaladjunk azonban ennyire előre. A 19. század végén Debrecenben javában tombolt a fürdőláz, a vizes élményekre szomjazó debreceni polgárok több hely közül választhattak, ha fürdőzni vágytak. Várta őket a Telegdi-tófürdő, amit Telegdi Kovács László polihisztor – lapszerkesztő, színházi felügyelő, kártyagyár-, olaj- és szélmalom tulajdonos – hozott létre szepesi birtokán (a mai salakmotorpálya és

az Egyletkert utca között). Az 1876-ban nyitott tófürdő évtizedekig működött, a 2. világháború után szüntették meg.

Népszerű volt az 1900-as évek első évtizedeiben működő Vértessy-strand is, amit az 1903-ban nyitott Balogh és Vértessy Téglagyár kubikgödreiből hoztak létre a mai Tégláskert területén. Ez volt Debrecen első szabad strandja, itt tartották a nyitás után nem sokkal – 1919. augusztus 16-án – Debrecen első úszóversenyét. A Vértessy-strandon kabinsor, öltöző, stég, trambulín, tornaszerek, csónakok, zenepavilon és büfé várta a vendégeket, háttérben pedig a téglagyár épületei álltak. A strandfürdő egyik érdekessége, hogy nem csak nyáron használták, a befagyott tó jegére télen előszeretettel jártak ki korcsolyázni a helyiek.

A legpatinásabb fürdő Debrecenben mind közül a Margit volt, amit szintén egy magánbefektető, Szikszay Gyula földbirtokos és nagyvállalkozó építtetett 1888-ban a mai Füredi úton, a Szent László Plébániával szembeni telken. A Margit-fürdő szinte mindennel rendelkezett, amit egy mai modern fürdőtől elvárunk, voltak benne férfi és női kádas és gőzfürdők, habfürdők, zuhanyzók, különféle medencék, ugrótorony és tornaszerek, büfék, pihenőhelyiségek,

masszørszobák, orvosi rendelő, inhalatórium és vízgyógyintézet, fodrászat, manikűr és pedikűr. Itt épült meg a város első, sportolásra alkalmas medencéje, de állt benne díszes előcsarnok szobrokkal, táncterem, és színpad is. A gazdag szolgáltatási paletta mellé patinás épület és buja park társult, a fizetővendégek pedig kényelmük érdekében gőzvasúton, azaz a mai villamos elődjén ingyen utazhattak a fürdőbe. A minden földi jóval ellátott Margit-fürdő a nevét a tulajdonos feleségéről kapta, aki nem más volt, mint Szabó Magda anyai nagypjának a testvére: Jablonczay Margit.

A fürdő sorsát az 1909-es év pecsételte meg, amikor területén munkásotthon nyílt, majd 1922-ben a Debreceni Munkás Otthon Szövetkezet vásárolta meg a teljes ingatlant. A fürdőrészt 1941-ben elbontották, az épület megmaradt részei pedig a 2. világháborúban szenvedtek súlyos károkat. Az egykori Margit-fürdő utolsó maradványait 1964 után bontották el végleg, ma négyemeletes lakóházak és játszóterek állnak a helyén.

A debreceni fürdőkultúra az 1920-as években vett újabb fordulatot, amikor Pávai Vajna Ferenc geológus földgáz és kőolaj után kutatva az Alföld területén hévizet talált. Ezt követően, 1932-ben épült meg a Nagyerdei strandfürdő, majd egy évvel később a város első, a föld mélyéből 65 Celsius-fokon feltörő, ásványi anyagokban gazdag termálvíz alapozta meg a mai napig működő Nagyerdei

fürdőkomplexum fedett uszodáját. A gyógyászati egység és a fedett termálfürdő 1984-ben, a négycsillagos termálszálló 1988-ban, az élményfürdő pedig 2003-ban nyitotta meg kapuit mellettük. Bár az eredeti uszoda ma már nem működik (helyette megnyitott tőle nem olyan messze a Debreceni Sportuszoda), és a régi strand is nagyszabású átalakításon esett 2021-ben, a ma már Aquaticum SPA néven működő komplexum számos új szolgáltatással bővült, és napjainkban a nagyerdei rekreációs övezet egyik legnépszerűbb attrakciója a helyiek és a városba látogató turisták körében egyaránt. Strandja pedig, ami 2023-ban immár harmadik szezonját kezdte meg, a közönség és a szakma körében is egyöntetűen az ország egyik legmodernebb standjává avanszált. A 2021-ben megnyitott Aquaticum Strandon 5700 m²-t vízfelület, 15 különböző funkciójú medence, izgalmas óriáscsúszdák, 12 méter magasan lévő napozóterasz, modern sportpályák, vendéglátóhelyek, valamint a nagyerdei környezet csodálatos látványvilágát tükröző fantasztikus zöld növényfalak, halkán csordogáló vízesések és vízfátyolok gondoskodnak a felejthetetlen látványról és élményekről.

Erdei Nóra, fotó: Erdei Nóra, Fortepan

KörnyBiz Vacsoracsata

Hússal vagy hús nélkül? A klasszikus és a vegán konyha mérkőzése

Ha a különféle étrendek témaköre kerül terítékre, a fenntarthatóság szempontjából általában a „lokális” és „szezonális” címszavak helyeződnek előtérbe, de továbbra is sokat rágódunk azon a kérdésen, hogy hússal vagy hús nélkül készítsük el fogásainkat. Számos álláspont létezik ebben a diskurzusban, mindenesetre mi a bizottságon belül a sokszínűséget képviseljük. Kis közösségünk soraiban – szerencsés módon – több rutinos szakács is felsorakozik, akik ez idáig csupán a recepteket passzolgatták egymás között, ám eljött az idő, hogy élesben is összemérjük konyhai tudásunkat.

A lelkes jelentkezők három csapatra oszlottak: a hagyományos és a vegán konyha képviselőire, illetve egy kóstoló bizottságra. A kiindulás az volt, hogy egy jól ismert, bevett receptet készítsünk el egyik oldalon tradicionális módon, a másik oldalon pedig ugyanazt vegán kivitelezésben, kiegészítve a menüt egy opcionális desszerttel. A takarékoskodás és élelmiszerpazarlás kiküszöbölése jegyében olyan fogást választottunk, amelyhez tagjaink a konyhában aktuálisan fellelhető alapanyagokat vettek igénybe: mivel éppen volt elfekvőben pár konzerv kukorica, a szavatossági lejárati idő előtt álló bab, a balkonon pedig friss fűszerek, így a csilis bab mellett tettük le voksunkat.

Nyilvánvalóan az alapanyagok felhasználása szempontjából a vegán csapatnak kétszer is meg kellett gondolnia, milyen terméket választanak, ám tapasztalt vegán szakácsaink látszólag könnyen vették az ezzel járó kihívásokat.

A konyhaikötény-bemutató után nagy lendülettel hozzá is láttunk a munkálatokhoz. A szakácsok magas fokú együttműködésről és kreativitásról tettek tanúságot, ugyanis teljesen új terepen kellett helytállniuk: a rendezvénynek a Kossuth Lajos

Kollégiumok konyhája adott helyet, ezúton is köszönjük a lehetőséget. Menet közben különféle nehezítő tényezők bonyolították a történetet, amelyek igénybe vették a szakácsok problémamegoldó készségét, kezdve az allergének között fellelhető laktóztól az illetéktelenek által megrágcsált datolyáig.

Hosszas sürgés-forgás után elkészültek a remekművek, és bevonult a kóstoló bizottság. Nagyon részletes, kimerítő elemzés után arra a következtetésre jutott a zsűri, hogy bár mindkét csapat kihozta a legtöbbet a körülményekből, mindent összevetve a vegán csapat vitte a prímet. Sok tapasztalattal és szép emlékekkel gazdagodva, teli pocakkal zártuk ezt a tartalmas estét.

Ez a történet jó például szolgálhat azok számára, akik szeretnének kizökkenni a megszokott kerékvágásból és kipróbálni valami újdonságot, ezzel együtt kellemes időt eltöltve egymás társaságában.

Írta: Márki Petra, bizottsági tag

Újabb utódok

Az új-kaledóniai vitorlászgekő-pár idén már a második sikeres szaporulattal örvendeztette meg gondozóikat, így összesen öt utód nevelkedik a ZOO Debrecen Pálmaházának kulisszái mögött. A kicsik ránézésre a Trópusi házban megcsodálható szüleik miniatűr másai, egy részük pedig felcseperedésüket követően elköltözik majd Parkunkból, de a többiekkel terveink szerint találkozhatnak majd a látogatók.

Zöld HR, avagy a vállalati szemléletformálás

A környezetvédelem és a fenntarthatóság mára már a leghétköznapibb dolgainkban is megtalálható. A különböző szabályozások a vállalatokat sem kerültkék el, akiknek egyre inkább fenntarthatóan kell működniük. Fontos azonban, hogy az ilyesfajta törekvések ne csak és kizárólag külső nyomásra történjenek.

A zöld megoldások sokszor nemcsak fenntarthatóbbak, de gazdaságosabbak is. Azok a vállalatok, amelyek fogékonyak a környezetvédelemre, a HR segítségével érzékenyíthetik a munkavállalóikat is. A zöld szervezeti kultúra kialakításban a HR-nek nagy szerepe van, természetesen ehhez szükséges a vezetés támogatása is.

De mit is tehet a HR?

Egyre természetesebb a papírmertesség, az egyszerűbb folyamatok digitalizálása, amivel a munka is mobilisabb, valamint a környezeti terhelés is mérséklődik a papír és nyomtatófesték felhasználásának csökkentésével. Az irodák energiazelfoglalásának csökkentése és a szelektív hulladékgyűjtés is kiváló megoldás, de a fenntartható forrásból származó eszközök beszerzése is remek alternatíva. A képzések és juttatások terén is megtalálhatóak a zöld ötletek. Kiváló csapatépítő lehet egy szemétszedés, faültetés vagy fenntartható főzés, életvitel-

workshopokon való részvétel. A kerékpárral vagy akár rollerrel történő munkába járás támogatása terén a biztonságos és fedett kerékpártárolók kialakításával lehet ösztönözni a munkavállalókat a környezetet nem szennyező utazásra. A Covid-19 hozadékaként berobbanó videóinterjúk és megbeszélések csökkentik az utazással járó károsanyag-kibocsátást és az utazási időt, emellett gazdaságosabb is.

A HR feladata, hogy a szervezeti kultúra része legyen a környezetvédelem és a fenntarthatóság, valamint a munkavállalók érzékenyítése, aminek köszönhetően nemcsak a szervezet falain belül lesznek „zöldek”, hanem a mindennapi életük különböző területein is. A munkavállalók egyben a szervezet hírnökei, így a zöld tevékenység is a munkáltatói márka része lehet, amelyet az alkalmazottak hírül visznek, és ami csábító, megkülönböztető elem a munkaerőpiacon a többi vállalattal szemben.

Források:

<https://hrpwr.hu/cikk/ezt-teheted-hr-eskent-hogy-zoldebb-es-fenntarthatobb-legyen-a-vallalat>

http://real.mtak.hu/133887/1/StrategiaifuzetekCsehneNagyKaracsony2021-3_103.pdf

<http://unipub.lib.uni-corvinus.hu/7974/1/VILPOL20220121.pdf>

Írta: DÉRI MÁRK bizottsági tag

SZÉP NYARAT KÍVÁNUNK MINDEN OLVASÓNKNAK!

Petneki-Szablyár Vilmos fordítása:

Julio César Isella: Az egyszerű dolgok éneke (Canción de las simples cosas)

Van, aki észrevétlen vesz búcsút az apró dolgoktól,
Pont, mint a fa,
Ami levelek nélkül marad ősszel,
Míg nem marad más, mint a szomorúság: az egyszerű dolgok lassú halála.
Ezek az egyszerű dolgok megmaradnak a szívbe szűrva.

Van, aki mindig visszatér,
A régi helyekre, ahol szép volt az élet.
Majd megérti,
Mennyire kedvesek a hiányzó dolgok.
Ezért ne menj még, te lány a visszatérésről álmodva!
Hiszen a szerelem egyszerű,
És az egyszerű dolgokat felfalja az idő.

Időzz még itt, a déli ragyogásban,
Ahol kenyeret és napfényt találsz az asztalon,
Ezért ne menj még, te lány a visszatérésről álmodva!
Hiszen a szerelem egyszerű,
És az egyszerű dolgokat felfalja az idő.
Van, aki mindig visszatér,
A régi helyekre, ahol szép volt az élet.

Időzz még itt, a déli ragyogásban,
Ahol kenyeret és napfényt találsz az asztalon,
Ezért ne menj még, te lány a visszatérésről álmodva!
Hiszen a szerelem egyszerű,
És az egyszerű dolgokat felfalja az idő.
Van, aki mindig visszatér,
A régi helyekre, ahol szép volt az élet.

*Szécsényi Nikolett
felvétele*

Az Egyetemi Élet folyamatosan várja verseiteket, prózáitokat a szepszelet@gmail.com-ra vagy a szerkesztőség címére!

AITA Nemzetközi Színházi Fesztivál

Debrecen a X. Színházi Olimpia támogatásával, június 19–25.

Az időtlenség színháza – Vilnius University Drama Theatre: Nulladik óra. Számomra a fesztivál legemlékezetesebb előadása volt. Már a videójukat nézve is éreztem, hogy a hatvan valahány nevezőből a Nulladik óra című előadás biztosan ott kell hogy legyen a fesztiválra meghívandó 12 előadás között.

Aztán amikor élőben is láthattam a Vilnius University Drama Theatre előadását, magával ragadott a színházi gondolataik tisztasága, a színjátékos végtelenül érzékeny jelenléte és a tárgyak, kellékek, fények gondos megválogatása. A három fekete ruhás párka, akár a görög drámák kórusa fűzi össze, áramoltatja, központosza és reflektálja ennek a kivételes tónusú előadásnak az egyes epizódjait. Szinte valamennyi jelenet a frontról való hazatérés motívumára épül: hazatérés a pokolból, a halál torkából, találkozás azokkal, akik reánk várnak vagy szeretnénk, ha várnának bennünket.

És azok a felejthetetlen gesztusok! Ahogy az asszony fényesíti, rakosgatja az asztalra az edényeket, a virágot. Ahogy lépeget ingóderékkal öregesen tüsténkedve a fia körül. Vagy a katona-csizma metamorfózisa! Ahogy két kéz egymáshoz ér, ahogy a katonakabát az asztalra kerül, s mellé fekszik a lány, mint valami halott mellé. Felejthetetlen jelenetek, szavakkal visszaadhatatlanok.

Ez a csoport tud valami nagyon fontosat a színházról: hogyan lehet néhány percbe, egy-két replikába, tárgyba sűrítve drámává fogalmazni a hétköznapi eseményeket. Pátosz nélkül beszélni arról, ami felemelő és higgadtan arról, ami kibírhatatlan. Az összeomló otthonokról, a post-war traumáról, a soha-haza-nem-találásról. Ahogy az átélt borzalmak reánk hullanak, mint a sírgödörbe leeresztett koporsóra a föld. Utoljára Tadeusz Kantor előadásaiban és Tarkovszkij filmjeiben találkoztam ezzel a fajta dramaturgiával és személyességgel. Apropos, filmszerűség: többnyire fenntartásaim vannak a horizontra vetített videókkal. Itt – mivel alapvetően képekben fogalmazva bontakozott ki az előadás – ezek a bejátszások szerves részei lettek az előadásnak.

Pedig lassan araszolunk képről képre, de van ebben valami ünnepélyes és szertartászerű. És egy pillanatra sem unalmas, sőt, a lassúság segít bennünket abban, hogy teljes figyelmünkkel és ugyanolyan odaadással koncentrálhassunk az előadásra, ahogy ezt a színészek teszik.

Gratulálok a vilniusi csapatnak és rendezőjüknek, Felicija Feiferének.

Remélem, hogy sokan láthatják még ezt a szívbe markoló előadást.

Az, hogy a fesztivál tizenöt színházi előadásából tizennégyet meg tudtam nézni, és hogy részt tudtam venni valamennyi délelőtti szakmai beszélgetésen, egy dologra bizonyosággal szolgál: arra, hogy mi kis háromfős csapatunk – Szandi (Mihály Alexandra), Lakó Zsiga meg én – kiegészülve a debreceni diákokkal és segítőkkel, jól dolgozott. Ment minden zökkenőmentesen, pedig igen bonyolult volt, és nagy odafigyelést igényelt a fesztivál logisztikája.

Csak néhány adat ehhez: három busztársaság szállította a csapatokat a budapesti és a bécsi repterről Debrecenbe és vissza, velünk volt még az amatőr színjátszás örök szerelmese, Kemény Endre, alias Bandi, aki háromszor járta meg Ford Transzítjával ezt az utat az éjszaka kellős közepén. Ő akkor ajánlotta fel segítségét, amikor

a Paál István-megemlékezésre szállított bennünket Szegedre még márciusban. Ja, és a reptéren sem kellett kóvályogniuk a vendégeinknek, mert az „AITA FESZTIVÁL DEBRECEN” táblával várta őket a reptéri transzportot intéző Szabó Ági.

A csoportok tíz különböző szálláshelyen laktak, többnyire a Csokonai Fórumhoz közel eső panziókban, hotelekben. Hogy mindenhová eltaláljanak, az egyetem stábjá Vranycz Artúr csokonais színész közreműködésével mosolyt fakasztó „street-guide” videókon mutatta be, hogy miként találjanak el egy-egy helyszínre.

Hogy a Barabás Étteremben mindenki méltó körülmények között és biztosan ebédelhessen-vacsorázhasson, Szandi, Nemeskéri Vera és György Kata több ezer ebédjegyet készített el kézi bélyegzőkkel.

És mekkora logisztikai feladat volt a szombati AITA/IATA közgyűlés zökkenőmentes lebonyolítása a Debreceni Egyetem Aulájában! A szervezet három hivatalos nyelven (angol-francia-spanyol) kellett hatvan résztvevő számára szinkrontolmácsolni, technikailag biztosítani az online résztvevők bekapcsolódását, a szavazást.

Az eddig felsoroltakban természetesen nincs benne az a kétéves előkészítő munka, amit debreceni szervező csapatunkkal, benne a fesztiválnak otthont adó Csokonai Színház igazgatójával, Gemza Péterrel és az AITA delegáltjaival, Aled Rhys-Jones (Wales), AITA elnökkel, Sofia Wegelius (Finnország) és Stephen Tobias (Kanada) elnökségi tagokkal végeztünk az elmúlt két és fél évben, Anne Gilmour, AITA/IATA mindenes titkárának a segítségével.

És akkor tömören az előadásokról, mert persze elvárható, hogy a lényegről is essék

szó. Először is elfogultságot kell hogy bejelentsek, hiszen egyike voltam a válogató bizottságnak (Joint Committee). Videón mind a hatvan valahányat láttam (jó, volt, amiből csak részleteket), és élőben látva a beválogatott tizenkettőt, sem bántam meg, hogy mellettük szavaztam. Ez nem a versengés fesztiválja volt, az AITA fesztiválok nem osztanak díjakat, nincs zsűri, csak úgynevezett colloque-ok, szakmai beszélgetések mindegyik előadás után, másnap délelőtt. Hálás köszönet a két nagyszerű moderátorunknak, Sanna Saarelának (Finnország) és dr. Pinczés Istvánnak (Debrecen), akik alapos felkészültséggel fordultak kérdéseikkel a csoportok felé.

Persze, azért van nekem egy magán sorrendem, ezt kívántam jelezni Az időtlenség színháza címen itt közzétett kis írással. De nem felejtetem a szlovákok rongyos balettjét, a Sri Lanka-i csoport vad és elszánt demonstratív színházát, a portugál Balugas rozoga furgonja körül tébláboló esendő embereket. A szívük dobbanását is éreztük, olyan tisztán és keresetlenül játszottak. A hollandok anarchista színházát nézve azt éreztem, én is ilyen színházban szeretnék játszani, ilyen szabadon, ennyire gyermekien és önfeledten, a három francia úr beckettire hangolt Crash Zone-ja a színjátszók szerethetősége miatt tudott a közelembbe kerülni, bár franciául igazán csak nagyon hézagosan értek. Nem a fő programban volt, de tarolt Cristian Izzo és Giuseppe Borrelli commedia dell'arte előadása az Ady Gimnázium színháztermében és ugyanitt a gimnázium drámás osztályainak műsora.

Talán kicsit távolinak és szokatlanak tűnt a szingapúri társulat előadása, ami a pekingi opera egyfajta dialektusa lehetett – nem tudom, talán az akrobatikus elemek hiányoztak nekem, mindenesetre egy kedves ismerőssel lettem gazdagabb, Chua Soo Pong úrral, a darab szerzőjével, aki a fesztivál egyik leglelkesebb nézője/résztvevője volt. Mindenütt felbukkant, ahol valami történt, mindenkihez volt egy kedves szava, vagy kérdése.

A japán Bungezia előadását a hősiesség emlékeztetésé. Csehov Leánykérésében az apa nem kis szerepét, a megbetegedett Funamoto úr helyett, Koizumi rendező úr fia, az előadás technikusa játszotta el példánnyal a kezében.

Ha e sorokat szívesen és érdeklődéssel olvastad, akkor az őszi szemeszterben találkozhatok velem személyesen is. A XX. század második felének legfontosabb magyar és nemzetközi progresszív/alternatív/amatőr (kinek melyik elnevezés tetszik) színházaival foglalkozunk majd számos személyes élmény, kép-anyag és publikáció alapján.

Regős János

A debreceni AITA/IATA Nemzetközi Amatőrszínházi Fesztivál egyik válogatója, a Hungarian Federation of Amateur Theatres & Players elnöke. Fotó: Csala Dorottya

Új lendületet kapott az innováció az egyetemen

A Debreceni Egyetem innovációs kultúrájának fejlesztését támogatta az elmúlt hat évben a Debrecen Venture Catapult Program, melynek eredményeit májusban összegezték az Innovációs Központban.

Az Emberi Erőforrás-fejlesztés Operatív Program keretében megvalósított Debrecen Venture Catapult Program a Debreceni Egyetem eredményességének javítását tűzte ki célul az innovációs szemlélet elterjesztése, a kutatási eredmények hasznosítása, illetve a kutatói életút és a kutatás-fejlesztési és innovációs készségek megerősítése vonatkozásában. Az elért eredmények egyértelműen mutatják, hogy az egyetem élen jár a hazai intézmények között az innováció terén is.

„Az alaptévékenységeink, mint az oktatás, kutatás és betegellátás mellett óriási lehetőségeink vannak a továbblépésre, a létrejött infrastruktúrának köszönhetően előnyben vagyunk a többi intézménnyel szemben. Innovatív egyetemenként elsőként hoztunk létre ipari parkot, ahol az Innovációs Központ is működik” – hangsúlyozta Bács Zoltán kancellár. A Vezér utcai területen már épül a Gyógyszerésztudományi Kar új épülete a középüzemmel, illetve járműlabor, környezetanalitikai labor, és egy sportinnovációs központ építése is megvalósulhat a következő években.

„Tizenkét szervezeti egység bevonásával dolgoztunk az elmúlt években a KFI tevékenységek fejlesztésén és a hasznosítás szemléletének elterjesztésén, a kutatói utánpótlás keretrendszerének megerősítésén. Kiemelten foglalkoztunk azzal, hogy a kutatások tekintetében és a pályázati szemléletben nemzetközi és hazai szinten is erősödjének a kapcsolataink, így az európai felsőoktatási térségben is növelni tudtuk az egyetem pozícióját. Elindítottuk az egyetemen az UD Impact programokat az egyetemen megjelenő ötletek piaci hasznosításának előmozdítására, kutatókat és hallgatókat egyaránt tudtunk támogatni innovatív elképzeléseik kidolgozásában” – tájékoztatót Jutkusz Lilla, az Innovációs Ökoszisztéma Központ igazgatója.

A projektzáró rendezvényen az elmúlt hat év munkájában érintett egyetemi egységek vezetői kerekasztal-beszélgetéseken érintették az egyetemi-ipari együttműködések fejlesztésének lehetőségeit, illetve olyan kutatási témákat, melyek a mindennapi életünket befolyásolják, kihatással vannak a társadalmi jólétre és környezeti fenntarthatóságra. Terítékre kerültek a fizikai és mentális egészség megőrzésének trendjei, valamint a modern technológiák fenntarthatósági szempontú alkalmazásai.

Az Innovációs Központban a projektnek köszönhetően jött létre a Makerspace hallgatói innovációs labor, amelyet a kerekasztal-beszélgetésekkel párhuzamosan hallgatói csoportok is megismerhettek. A Debreceni Egyetem Innovációs Központjában megnyílt Makerspace a régió első hallgatói innovációs laborja, amely elősegíti az együttműködés, a kreativitás és az innováció kultúráját, lehetővé téve a diákok számára, hogy ötleteiket a koncepciótól a kész termékig megvalósítsák. A Makerspace számos modern eszközzel van felszerelve, többek között hat 3D nyomtató, 3D szkennerek, korszerű tervezőállomások, lézervergírozó, CNC, eszterga, varrógép segíti az egyetemi polgárok munkáját.

Könyvbemutató – Néhány korty Debrecen

Június elején a Méliusz Juhász Péter Könyvtár gondozásában jelent meg a **Néhány korty Debrecen** című kiadvány. A könyvet hat szerző – Árvai Tünde, Löki Viktor, Szőlősi Zsombor, Vadász Márton, Vigh Levente és Vona Zoltán – jegyzi, közülük ketten, Vadász Márton és Vona Zoltán a Debreceni Egyetem hallgatói. Vadász Márton jelenleg PhD-hallgató a Történelmi és Néprajzi Doktori Iskolában, míg Vona Zoltán a Néprajzi Tanszék és Történelmi Intézet tanár szakos hallgatója. A két fiatal egyaránt egy-egy fejezettel járult hozzá a Debrecen vendéglátóegységeit bemutató könyvhöz. Az egyetemista szerzőket a könyv megalkotásának fázisairól kérdeztük.

EÉ: – Hogyan kerültek a szerzők közé? Korábban már foglalkoztak esetleg a vendéglátás témakörével kutatások kapcsán?

Vadász Márton: – A kötet egyik szerzője, Löki Viktor kért fel, mivel tudta, hogy néprajzos vagyok, és segíthetném a munkát. Néhány hónappal később indult a projekt, akkor körvonalazódott a közös munka. Idén januárban kezdtünk el aktívan dolgozni a kiadványon, akkorra nagyjából már összeállt a társaság. Korábban nem foglalkoztam a témával, de a vendéglátás és a néprajz bizonyos értelemben szorosan kapcsolódnak egymáshoz, a terepen végzett kutatások alkalmával gyakran megtapasztaltuk, hogy szép számmal kerülnek ki adatközlők a településeken működő kocsmákból.

Vona Zoltán: – Márton révén kerültem be a projektbe, akivel már a gimnáziumi évek alatt ismertük egymást, majd az egyetemen töltött évek alatt számos közös kutatásunk volt, így már tudta, milyen velem dolgozni. Nekem már volt némi tapasztalatom a témában, két-három éve kezdtem el Dél-Hevesben kocsmakutatással foglalkozni, mert azt tapasztaltam, hogy sorra zárnak be a helyek, aminek köszönhetően új jelenségek ütötték fel a fejüket a térségben. Egy szabadidőtöltési és szórakozási forma végnapjairól beszélhetünk ebben az esetben, most lehet dokumentálni, hogy hogyan ér véget a hagyományos kocsmakultúra a kis községekben, és hogy mi lép majd a helyébe. Ahogy Márton is említette, néprajzusként az ember valóban hamar megtapasztalja, hogy adatközlőket legkönnyebben a templomban vagy a település kocsmájában talál a terepkutatás során.

EÉ: – Hogyan választottátok ki a könyvben szereplő vendéglátó egységeket? Mi volt előzetesen a koncepció?

V. M.: – Az első szerkesztői megbeszélésen legalább negyven helyet összeírtunk, aztán tudatosult bennünk, hogy viszonylag rövid a határidőnk, és bár könnyűnek tűnhet, de nagy munka áll előttünk. Arra jutottunk, hogy jó lenne, ha a vendéglátó egységek bemutatása mellett az olvasók megismerhetnék a város történelmét is, így igyekeztünk nagyrészt történelmi épületekben működő helyeket keresni, ezzel megadva az alapvető helytörténeti vonatkozást is.

V. Z.: – Az idő rövidege mellett a terjedelmi korlát is meghatározta a könyv végső arculatát. Felmértük, hogy ha a kiadás csak tíz kocsmá bemutatására elég, akkor szerzői felelősségünk olyan vendéglátó egységeket bemutatni, amelyek egyrészt a város

üde – és lehetőleg egymástól valamelyest különböző – színpaltjai, de mindemellert olyan helyek, ahol kulturált szórakozás folyik, és amit például a szerzők szívesen ajánlanának akár azoknak az olvasóknak is, akik turisztikai céllal érkeznek a cívisvárosba.

EÉ: – Mennyire volt könnyű szót érteni a vendéglátó egységek tulajdonosaival, illetve a könyvben megszólaló törzsvendégekkel? Szükség volt arra, hogy a tulajdonosok igénye szerint átalakítsatok egyes dolgokat a könyvben?

V. Z.: – Többségében örültek a felkérésnek és a lehetőségnek a tulajdonosok, és igyekeztek minél jobban segíteni a munkánkat, régi képeket kerestek nekünk, vendéginterjúk kapcsán javaslatot tettek, hogy kiket kérdezhettünk. A tulajdonosok alapvetően szabad kezet adtak nekünk, de nyilván ügyeltünk az esetlegesen felmerülő igényekre, hogy mire szeretnének nagyobb vagy éppen kisebb hangsúlyt fektetni.

V. M.: – A helyszíneken érdekes volt a vendégek megoszlása, volt olyan vendéglátó egység, ahol arról számoltak be, hogy nincs igazi törzsvendégréteg, míg például az Egri Borozóra épp az a jellemző, hogy az ott megfordulók nagy része rendszeres vendég. Az ott készített vendéginterjúkban igyekeztem olyan személyeket megszólaltatni, akik ismertebbek lehetnek a városunkban. A Mátyás Pince például kifejezetten örült a felkérésnek, azt mondta a tulajdonos, hogy egy ideje ők is gondolkodtak azon, hogy történelmi épület lévén valamilyen módon megemlékezzenek a hely múltjáról.

EÉ: – Néprajz szakos hallgatóként a kötetbe készített interjúkból le

tuđtatok vonni valamilyen következtetést, ami esetleg tovább vihetné ezt a témát, vagy később kutatás témája lehet?

V. M.: – Ami szerintem nagyon érdekes lehetne, ahhoz ennek a könyvnek a terjedelme kevés volt, de ha Debrecen összes vendéglátóhelyét meg tudnánk nézni, akkor több szempontból is érdekes minta rajzolódhatna ki. Ott van például a belvárosban a Bakelit és a Turmix, két, egymáshoz viszonylag közel fekvő vendéglátó egység, mégis teljesen eltérő a vendégek életkora, így a szociokulturális közeg is más a két helyen. A városunk sokszínűségét mutatja, hogy egymáshoz közel álló helyek mennyire más közönséget vonzanak.

V. Z.: – Az elmúlt egy-másfél évtized nagyon érdekes a vendéglátóhelyek életében, rengeteg jogszabályi és egyéb változás volt, akár a járványhelyzet vagy a gazdasági recesszió kapcsán. Az utóbbiak hatását még a legpatinásabb helyek is megérezték, és nehézségként élik meg. Sajnos a könyvben is szerepel olyan hely, ami még bekerült, de nem sokkal a könyv megjelenése után bezárt. A vendégkör is érdekes, és külön kutatás tárgyát képezhetné, hogy egyes generációk, korosztályok hogyan ítélik meg a kocsmát, a kocsmázást, illetve az egyes társadalmi rétegek között is széles a szórás a helyválasztás tekintetében.

V. M.: – A vendéglátó egységek tárgyi világa is érdekes, a mostani kötetben megjelent fotók száz év múlva igazi kordokumentumok lesznek. Ezelőtt száz évvel senki sem, vagy legalábbis nagyon kevesen fotóztak le belülről egy kocsmát; sokan látogatták ezeket a helyeket, mégsem jutott eszébe az embereknek lefotózni a pultot. Ez a könyvünkön nyomot is hagyott olyan értelemben, hogy az archív képeken a kocsmaák főleg kívülről vannak fotózva, belső képek esetében az online fellelhető archívumok sem nyújtottak túl nagy segítséget, az egykori vagy jelenlegi tulajdonosok saját fotóalbumából kerültek be belső képek egy-egy helyről. Az általam feldolgozott Hetes Tanszék belső képe a 2000-s évek elején készült, és már huszonhárom év elteltével is szembetűnő a változás.

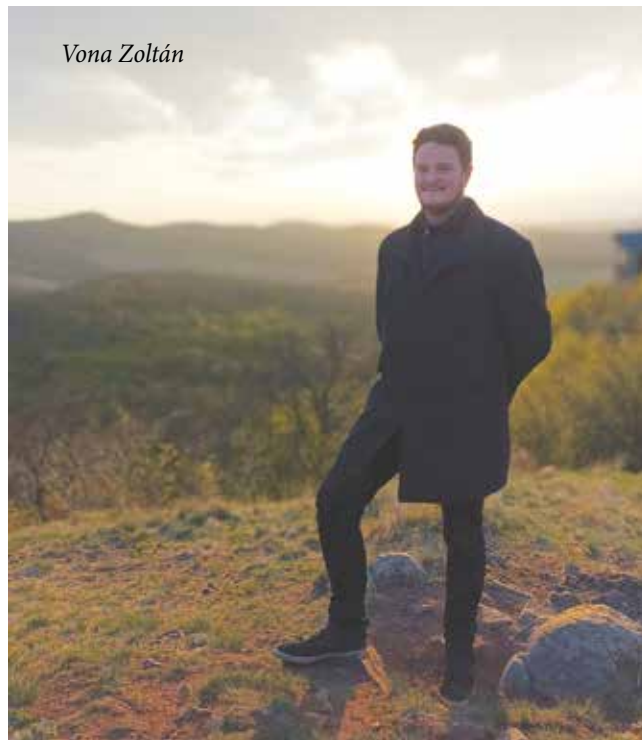
EE: – A könyv írása során változott a véleményetek a vendéglátó egységekről, a kocsmázásról?

V. M.: – Nekem az Egri Borozó nagyon pozitív volt abban az értelemben is, mert ott a szó legjobb értelmében vett kocsmalátogatókkal találkoztam, ahol kulturáltan folyik a fogyasztás, de összességében a többi helyre is ez volt a jellemző.

V. Z.: – Leginkább a tulajdonosokkal és a dolgozókkal beszélgettünk, a velük készült interjúk pedig rávilágítottak arra, hogy

Vadász Márton

Vona Zoltán

az örömök és nehézségek, az eredmények kapcsán ez egy teljesen más világ és életmód, mint amit például egy egészségügyi dolgozó vagy közalkalmazott megtapasztal a mindennapi életben. Fontos volt, hogy ezt is meg tudjuk mutatni az interjúkon keresztül, ezáltal pedig bennem is átértékelődött a kocsmaakkal kapcsolatos nézetem, mert a dolgok egy mélyebb szintjébe nyertem bepillantást. A vendéglátós is ember, aki a szakmai és emberi nehézségekkel ugyanúgy szembesül.

V. M.: – Úgy tapasztaltam, hogy a vendéglátó egységek tulajdonosairól is kialakult egy sztereotípa, miszerint ők azok, akik napszemüvegben szállnak ki a hatalmas fekete BMW-jükből, és mindenben nyereszkeskedni akarnak, csak a saját hasznukat nézik. Ezzel ellentétben a vendéglátó egységek nagy részét egyetemet végzett értelmiségi emberek vezetik, akik igyekeznek korrekten vinni a vállalkozásukat, távol maradni a balhéktól, és összetartani egy közösséget. Találkoztam olyan tulajdonossal, aki nem szeretne volna, ha kocsmaként emlegetjük a helyet, mert tisztában volt azzal, hogy milyen negatív megítélése van a szónak.

V. Z.: – A közös munka során az is kiderült, hogy mint ahogy a vendégeknek vannak elvárásai az általunk feldolgozott helyekkel szemben, úgy a tulajdonosoknak is megvannak a maguk elvárásai, mint a kulturált szórakozás és fogyasztás, a tisztességes fizetés, vagy hogy figyeljenek a vendégek a berendezések épségére.

EE: – Lesz folytatása a könyvnek?

V. Z.: – Egyelőre kíváncsiak vagyunk, milyen visszajelzések érkeznek, de nagyon tetszett a gyűjtési és megírási folyamat. Jelenleg nincs tervben, de nem kizárt, hogy lesz folytatás. Ettől függetlenül mindenkit biztatunk a vendéglátó egységek dokumentálására, és meglátjuk, mit hoz a jövő.

V. M.: – Így van, személy szerint nem csak a debrecenieknek javasolnám a dokumentálást, tudok hasonló megmozdulásról, amikor egy fotós hölgy fotózta be az adott térség kocsmaait. Ez olyan gyűjtés, amit nagyon kevesen csináltak, de szükség lenne rá, mert akárhogy is viszonyulunk a kocsmához, az az életünk része.

Vona Lilla

Az illemszabályok és a társas érintkezés változásai a pandémia időszakában az online kapcsolattartás öltözködési és viselkedési szabályaira

Az illem, amely gyökere az erkölcsnek, a protokollnak, és követelményeit a társadalmi viszonyok formálják. Az illem a társas érintkezés, a másokkal való viselkedés szabályainak koronként változó összessége. Az udvariasság, a jó modor, figyelmesség és a mások iránti tapintat egésze, mely születésünktől kezdve formálódik, alakul, és egész életünk során nagy szerepet tölt be. Jelentős hatással bírnak a gyermekkorban otthon tanult és egyben látott szokások, szabályok. Mind a munkában és a magánéletben tanúsított magatartásunk, vagyis a másokhoz való viszonyunk a viselkedésen keresztül jut kifejezésre.

Társadalmi életünk – a hétköznapi bevásárlástól a hivatalos tárgyalásokig – megkívánja, sőt megköveteli bizonyos alapvető viselkedési normák betartását. A munkahelyi kapcsolatokban azonban az alapvető normák gyakorlata már nem elegendő, ugyanis ebben a közegben már minden szónak és megnyilvánulásnak fokozott jelentősége lehet. Mindenkinek tisztában kell lennie azzal, hogy aki a cégét képviseli, ennek tudatában kell viselkednie. A viselkedési szabályok képesek egy cég megítélését akár kedvezően, vagy kedvezőtlenül jelentősen formálni. Ebből adódóan viselkedési formáinkat, megjelenésünket, magatartási stílusunkat, megnyilatkoztatásainkat tudatosítanunk kell.

Egy cégen belül alapvető és elvárható szabályként említhető a mások tisztelete, udvariasság, jó modor, pontosság, becsület, lojalitás, szorgalom, kreativitás és érdeklődés. Öltözködésünk visszahat ránk, befolyásolja viselkedésünket, hat önbizalmunkra, fellépésünkre, kisugárzásunkra. Abban az esetben, ha az adott munkakörben összeszedett, határozott, szakmailag felkészült képet szeretnénk mutatni, akkor az első benyomás, azaz a külső megjelenés, döntő jelentőségű. Az ügyfelekkel foglalkozó dolgozók egyéni stílusa, öltözködése meghatározza a cég arculatának megítélését.

Mindenki számára újdonság volt az a mértékű és hirtelen válsághelyzet, amely kialakult a pandémia kezdetekor. Egy figyelemfelkeltő kutatásban (1. táblázat) a különböző magyar iparágakban dolgozó személyek válaszadásai alapján vizsgálták

1. táblázat: A pandémia első, második és harmadik hullámában jelentősebbé vált kompetenciacsoportok –részlet)

	A pandémia 1. hullámában fontosabbá váló kompetenciacsoportok	A pandémia 2. hullámában fontosabbá váló kompetenciacsoportok	A pandémia 3. hullámában fontosabbá váló kompetenciacsoportok
	Megnevezés	Megnevezés	Megnevezés
1.	Digitális kompetenciák, IT ismeretek, online technológia	Kommunikáció, asszertivitás, konfliktuskezelés	Rugalmasság, gyors alkalmazkodás, nyitottság
2.	Kommunikáció, asszertivitás, konfliktuskezelés	Rugalmasság, gyors alkalmazkodás	Kommunikáció, asszertivitás, konfliktuskezelés
3.	Empátia, EQ, szociális készségek	Empátia, EQ, szociális készségek	Digitális kompetenciák, IT ismeretek, online technológia

Forrás: Pató Gáborné Szücs B. – Kunos I.– Bencsik A.–Módosné Szalai Sz. (2021)

a szerzők a jelentősebbé vált kompetenciákat. A tanulmány szerint ahhoz, hogy a munkaerőpiacra sikert érjen el egy munkavállaló, megfelelő kompetenciakészlettel kell rendelkeznie. A vírus okozta válság idején a kompetenciák jelentősége nagyon átértékelődött. A vírushelyzet kezdetekor a vállalatok számára a legnagyobb kihívást a hatékony belső kommunikáció fenntartása, a személyes kapcsolattartás megszűnése, a munkaerő megtartására való törekvés, a home office és távmunka bevezetése és technikai hátterének biztosítása, a digitális folyamatok kialakítása és az egészségvédelem jelentette.

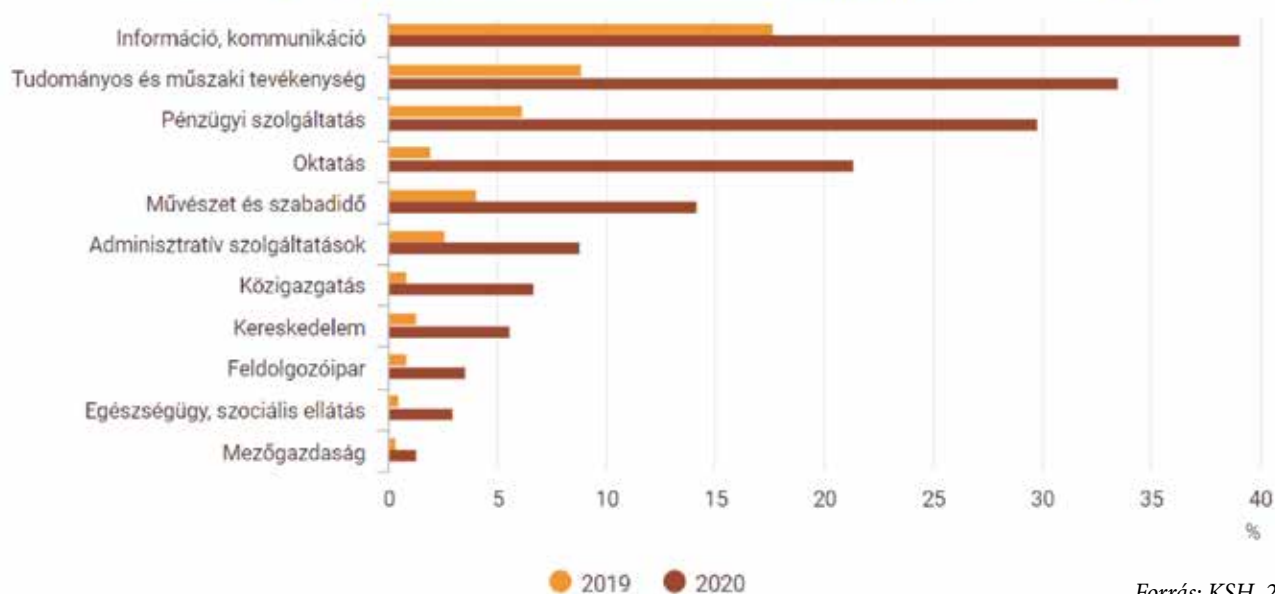
A hazai munkahelyeken a vezetőség jellemzően azonnal és határozott döntéseket meghozva próbált reagálni a vállalatokat érintő változásokra. A home office bevezetésével a bizalom témaköre előtérbe került, több vezető kifejezetten hangsúlyozta a munkavállalók irányába az ellenőrzési pontok mellőzését, amely nagyobb flexibilitást jelent számukra. Prioritásként került előtérbe az a vezetői gondolkodás, miszerint a munka legyen elvégezve, annak körülménye és idejének jelentősége háttérbe szorult. A virtuális megbeszélések időgazdálkodás szempontjából pozitív hozadékaik voltak a járványnak.

Az online kapcsolattartást illetően multinacionális cégeknél dolgozó vezetőkkel készített interjúk feltárták, hogy bizonyos kompetenciák és viselkedési normák felértékelődtek, így például az

asszertív kommunikáció, a rugalmas alkalmazkodás, a mások iránti tolerancia, az önálló munkavégzés és az alkalmazkodó képesség. A legtöbb cég törekedett arra, hogy több érintkezési ponton alakítsa ki a megfelelő online kommunikációs csatornákat, kiemelve annak fontosságát, hogy a munkavégzés helyszínétől függetlenül továbbra is odafigyeljen az üzleti etikett és illemszabályok betartására. Összességében pozitív felismerésként éltek meg a vállalatok a home office bevezetésével a csapatok hatékony működését, bár néhányan továbbra is úgy vélik, hogy a személyes kontaktus a jó kapcsolatok kialakításának alapja, ennek ellenére több vállalat részben vagy egészben megtartja az otthonról történő munkavégzési módot (1. ábra).

Videokonferencia esetében érdekes felismerés, hogy csapaton belül a vezetők a kevésbé hivatalos öltözet eszközével is igyekeztek oldani a hangulatot, megteremtve a felszabadult légkört, ami mentálisan is jó hatással van a kollégákra. Ügyfelekkel való videokonferencia bonyolítása esetén továbbra is nagy hangsúly tevődik az üzleti protokoll szerint viselt elegáns öltözetre, kamera- és háttérbeállításokra, és a nyugodt, lehetőség szerint zajtól mentes légkör megteremtésére. Online megbeszélés és videokonferencia során is kiemelt fontosságú és javasolt a vokális hibák, valamint a csúnya beszéd elkerülése, melyek az online térben felerősödnek.

A távmunkában vagy home office keretében dolgozók aránya egyes nemzetgazdasági ágakban

Forrás: KSH, 2021

Szakedolgozatom megírása során szakértői válaszokat kerestem arra a kérdésre vonatkozóan, hogy az üzleti életben az egyes protokoll- és illemszabályok hogyan változtak a pandémia alatti időszakban a korábban megszokott normákhoz képest, illetve várhatóan melyek lesznek azok a megváltozott viselkedésmódozások, amelyek a vírusveszély időszak hozományaként megmaradnak a jövőben is. Görög Ibolya protokollszakértő nyíltan és kifejtően válaszolt a kérdéseimre. Az online térben megjelenő, megváltozott viselkedési normákat illetően a protokollszakértő kiemelte a „home office” üzemmódra való teljes vagy részben történő átállás tényét. Annak elkerülése végett, hogy ne boruljon fel a napunk, egy megfogadandó megoldást említ, miszerint a teendő egyszerű, ugyanúgy készülni kell rá, mint egy rendes irodai bejárás napra: időben felkelni, zuhanyozni, felöltözni, reggelizni, eltervezni, hogy mettől meddig dolgozik aznap az ember, és mikor tart szüneteket. A másik, újnak mondható változás a virtuális kapcsolatok, a képernyőn való megjelenés, az online megbeszéléseken való viselkedés és előadás tartása. Az online mivel ad-hoc történik a kommunikáció, nagyobb hangsúlyt kapnak a megmaradt konvenciók.

Jelentőséggel bír a képernyőn történő megjelenés. A világitást célszerű úgy beállítani, hogy az arcunk látszódjon legjobban, ne üljünk fénynek háttal. Mindenképpen törődjünk azzal, hogy mi van a háttérben. Ha tiszta fehér fal mögé ülünk, ne viseljünk fehér blúzt vagy inget, mert akkor csak az arcunk és a kezünk fog kiemelkedni.

Görög Ibolya nem javasolja az alkalmazás által felajánlott háttérképeket, mert akkor a körvonalunk elmosódik. Az öltözetet illetően elvárt, hogy rendezett legyen, alkalmazkodjon a mondandónkhoz. Fontos, hogy a hajunk rendben legyen, férfiaknál az ápoltság elengedhetetlen, nőknél javasolt egy kis smink használata. Mind megjelenésben, mind öltözetben tiszteljük meg a konferenciát. Másik fontos pontként emelte ki a szakértő a hangos beszéd mellőzését, valamint a háttérzaj elkerülését. A videokonferencia során, ha a fél társaságot tegezem, a felét pedig magázom, akkor mindenkit magázni kell. Amennyiben egy „külső” partnerrel beszélünk, tudni kell, hogy mit ért meg, és annak megfelelően kell magyaráznunk, ne használjunk betűszavakat. Fontos szabályként emelte ki, hogy abban az esetben se fogyasszunk ételt a konferencia alatt, amikor hallgatók vagyunk, ez nagy illetlenségre vall. Ne mobilozzunk! A konferenciát összehívó személy kérheti, hogy a résztvevők végig látszódjanak, mert ha valaki kikapcsolja a kamerát, az nincs ott. Előadóként érdemes vigyázni, hogy a résztvevőktől a beszéd során érkező írásos kérdéseket kapcsoljuk ki, ne lássuk vagy más kezelje, ugyanis ha a kameráról elfordítjuk a szemünket, udvariatlanságra utal a többiek irányába. Minden esetben a kamerába nézzünk, és ne a képernyőre, mert azzal tudunk „szemkontaktust” teremteni. Abban az esetben, ha előadó vagyunk, és valaki nem figyel ránk, tanácsos megállni a mondandónkkal, amíg a figyelem újra ránk szegeződik.

Nagyon érdekes tény, hogy a vírusveszély múlásával az életünk normalizálása során a mai napig hezitálunk egy személyes találkozás alkalmával, hogy mit lehet és mit nem, kiben milyen gátak vannak, mennyire ragaszkodik a távolságtartáshoz, első mozzanatként sok esetben figyeljük és várjuk a másik fél reakcióját. Görög Ibolya elmondása szerint szabály, hogy a férfi mutatkozik be és a nő nyújt kezét. Amennyiben valakit fogadunk, a vendég mutatkozik be, és mindig a fogadó fél nyújt előre kezét, attól függetlenül, hogy férfi vagy nő az illető. Abban az esetben, ha a fogadó fél nem kezdeményez, akkor javasolt barátságos arckifejezés, biccentés, esetleg parányi meghajlás válaszul. A fogadó fél pedig eldöntheti, hogy kézfogás vagy bólintással üdvözlő, érkezőként pedig várjuk a fogadó fél gesztusát.

A kutatásom során összességében arra a következtetésre jutottam, hogy sokkal több illem- és protokollszokást tartunk be a személyes kontaktus alkalmával, míg az online kapcsolatoknál egyes elemek nincsenek vagy módosulnak, ezáltal ebben az esetben nagyobb hangsúlyt kapnak a megmaradt konvenciók. Legyen szó bármilyen kommunikációs csatornáról, személyes, online megbeszélésekről vagy videokonferenciáról, az alapvető illem- és protokollszabályok betartása mivel több szempontból határozott jelentőséggel bír, időszaktól és körülményektől függetlenül azok betartására mindenkinek fokozott figyelmet kell szentelnie.

Bali Viktorné Pásztor Enikő

Több mint ezer dolgozót mozgat meg

Tavaly tavasszal a DEAC életmód és szabadidősport szakosztálya életre hívta a Dolgozói Mozgásprogramot, amelynek célja a szervezeti egységek közötti sportos vetélkedés. A programmal szerettek volna egy jó hangulatú, pozitív, egymást motiváló közösséget létrehozni, melyben a cél a résztvevők mozgásra, ezáltal egészségük megőrzésére ösztönzés. A Mozgásprogramban részt vevő szervezeti egységeket minden hónapban jutalmazzák, a legtöbbet sportoló egységek elismerésben részesülnek. A szakosztályvezető Mag Zoltánnal az elmúlt egy év tapasztalatairól beszélgettünk.

– Amikor megkaptam a szakosztály vezetésének feladatát, kancellár úrral arról beszélgettünk, hogy jó lenne, ha a sikeres szakosztályaink és kiváló sportolóink mellett a dolgozók is minél többet mozognának, ezért kidolgoztam a Mozgásprogramot – mondta a kezdetekről Mag Zoltán. – Nem tudtuk, hogy milyen fogadtatásra számíthatunk, mert sem hazánkban, sem máshol nem találtunk hasonló programot, ez egy teljesen újszerű közösségi innovatív program. A rövid távú célunk ezer dolgozó bevonása volt, arra számítottunk, hogy ezt körülbelül két év alatt fogjuk elérni, de már most meghaladtuk ezt, jelenleg ezertizenhat fő vesz részt a programban. A következő célunk a kétezres határ elérése, de úgy gondoljuk, hogy valamivel lassul majd az ütem, viszont két-három éven belül ez is elérhetőnek tűnik. A dolgozók kezdetben kíváncsian tekintettek a kezdeményezésre, de ez hamar népszerű lett, melynek népszerűsítésében segített a zárt Facebook-csoportunk, ahol sok tagunk szívesen posztol, biztatva a többieket, illetve a szervezeti egységek versenye is további motivációt adott.

A motiválás és az egészségmegőrzés a cél

A Mozgásprogramban kezdetben az összes szervezeti egység versenyzett egymással, azonban a program népszerűsége miatt a vezetőség változtatott a verseny feltételein: a szervezeti egységeket két kategóriába sorolták, így most már a száz fő alatti és száz fő feletti egységek külön kategóriában versenyeznek, e szerint minden hónapban kategóriánként az első hármat díjazták.

– Igyekszünk folyamatosan felmérni az igényeket, és visszajelzéseket kérni, ennek fényében úgy alakítjuk a programot, hogy a résztvevők továbbra is motiváltak legyenek – mondta a szakosztályvezető. – A kategóriákat is ebből a megfontolásból vezettük be, mert azt tapasztaltuk, hogy sokkal nehezebb egy több száz dolgozót

számláló egységben megmozdítani a társaságot. Természetesen itt is vannak ellenpéldák, a Gazdaságtudományi Kar például nagyon jól megszervezi a sportot, és sosem lehet tudni, hogy hozzájuk hasonlóan melyik szervezeti egység aktivizálódik. A másik fontos változtatás a díjazás tekintetében az, hogy amelyik egység háromszor nyeri meg a havi versenyt, az kap egy nagy kupát, és kivesszük őket a havi versenyből. A teljesítményüket azonban továbbra is mérjük, mert az éves eredményt is összesítjük és díjazzuk majd. A Rektori Hivatal például már nyert három kupát, őket kivéve a havi versenyből más egységeknek is esélyt adunk arra, hogy sikerlányuk legyen. A dolgozók is nagyon örülnek ennek a versengésnek, már a hónap vége felé hívogatnak, hogy hogyan áll a szervezeti egységük a versenyben.

Nemcsak sportolnak, közösséget is építenek

Mag Zoltán úgy látja, hogy a mozgásprogram segítségével az egyetemi dolgozók közelebb kerültek egymáshoz.

– A facebookos csoportunkban a tagok gyakran osztják meg egymással, hogy éppen mit mozogtak, sportoltak, a posztokra mindig több száz reakció érkezik. A hangvétel is abszolút pozitív, biztatjuk egymást, gratulálunk az elért sikerekhez, a teljesített mozgáshoz. Mind a programra, mind a csoportra igaz, hogy nem csak a sok mozgás számít, a kisebb teljesítményt ugyanúgy értékeljük, hiszen a legfontosabb az egészségmegőrzés. Tudunk olyan dolgozóról is, aki semmit sem sportolt, és a munkatársai biztatására kezdett bele a mozgásba. Ez ugyanolyan nagy dolog számunkra, mintha

egy másik dolgozó lefutná a maratont – mondta az UD Ventures Kft. ügyvezetője, aki szerint a munkakapcsolatokban is érezhető a Mozgásprogram hatása.

– A program kapcsán sok olyan dolgozót is megismertünk, akikkel egyébként csak formális kapcsolatunk volt. Ez a közös kapcsolódási pont viszont közelebb hozott minket egymáshoz, közvetlenebb a közös munkavégzés is. Tavasszal és ősszel csapatépítő programokat szervezünk, ezekre játékos csapatépítő vetélkedőkkel készülünk, illetve ősszel szeretnénk megünnepelni az ezer fő elérését – osztotta meg velünk a terveket Mag Zoltán, aki azt is elárulta, hogy a dolgozóknak köszönhetően terjed a program híre. – A város alpolgármestere nemrégiben érdeklődött, mert az iskolákban szeretnék elindítani egy, a miénkhez hasonló programot, ehhez keresnek applikációt a teljesítmény nyilvántartásához. A nyilvántartás felhasználói felülete egyszerűen kezelhető, de ezt is mindig igyekszünk a felhasználói igényekhez igazítani. A dolgozóknak ki kell választaniuk a szervezeti egységüket, mozgásformát és a program a szervezeti egységeknél összesíti a pontszámokat.

A kezdeményezés másik eredménye a DEAC-szakosztályok bővülése is, tavaly alakult meg a terepfutó szakosztály, amelynek tagjai a mozgásprogramon keresztül ismerték meg egymást.

– A terepfutóink a program indulása előtt nem igazán ismerték egymást, de egymástól függetlenül is komoly távokat tettek meg. Ők a facebookos csoportunkban a posztok alapján találtak egymásra. Később kiderült, hogy más egyesületek is le szeretnék igazolni őket, a vezetőség azonban úgy döntött, hogy alapítsunk mi egy szakosztályt, hogy a DEAC színeiben versenyezhesenek. Ez a kis csapat idén már teljesítette az Ultrabalont, és a jövő évre is komoly terveik vannak – beszélt a Mozgásprogramból kinőtt terepfutó szakosztály sikereiről Mag Zoltán.

Dolgozói sportbajnokságot is indítottak

Az életmód és szabadidősport szakosztály következő célja a Mozgásprogram mellett a közelmúltban elindított dolgozói sportbajnokság felfuttatása.

– A sportbajnokságot azoknak a dolgozóknak hoztuk létre, akik szabadidőtöltési céllal sportolnak és keresnek maguknak partnereket ehhez. Minden olyan sportágban lehetőség van versenyezni, ahol egymás elleni küzdelem van, mint például a tenisz, asztalitenisz, csocsó, darts, snooker, bowling, vagy akár petanque. Ezzel a kezdeményezéssel is az a célunk, hogy a dolgozók megmozgatásán túl közösséget építsünk. A dolgozók kihívják egymást, játszanak, szórakoznak, közben új ismereteket, akár barátságokat is köthetnek. A rendszer azért lehet működőképes, mert így egy idő után a nyilvántartási felületen, az ún. piramisban mindenki a saját szintjére kerül, hasonló tudású ellenfelekkel jókat tud játszani, e mellett folyamatosan előre tud kerülni a piramisban, ezzel megmarad a motivációja – mondta az életmód és szabadidősport szakosztály vezetője, aki úgy gondolja, hogy a dolgozói programok megvalósítása rövid távon minden kapacitásukat leköti majd.

Jövő év végéig ezeket a programokat szeretnénk futtatni, utána meglátjuk, hogy mire lesz még lehetőség és igény. Nagyon örülünk annak, hogy úgy tűnik, más szervezeteket is tudunk motiválni hasonló program megvalósítására. Hosszú távon az lenne a legjobb, ha a városban a versenysport mellett kialakulna egy nagy szabadidősport-bázis is.

Vona Lilla

Csak a DEAC!

Befejeződött a 2022/2023-as labdarúgó idény, amely során három egyetemi csapatunk versengett a minél előkelőbb helyezésekért. DEAC-os kirakatsapatunk az idén még három csoportos harmadosztály keleti csoportjában ért el dobogós helyezést, míg a DEAC II. és a DASE a vármegyei első osztályban zárt a középmezőnyben. Mélyedjünk el kicsit a számok tengerében, jöjjön néhány statisztika.

Az előző évadban szerzett ezüstérem után bizakodva vágott neki az idei sorozatnak a Sándor Tamás vezette DEAC, az NB III. Keleti csoportjában tizenkilenc riválissal karöltve szállt harcba a minél előkelőbb helyezés megszerzéséért. A liga sajátja, hogy a gárdákat nem feltétlen professzionális státuszú labdarúgók alkotják, ám a magas mérkőzészám okán mégis gyakori a hétköznapra időzített forduló.

Ennek megfelelően kellett a keretet is kialakítania a szakmai stábnak, hogy ne okozzon gondot a kettőzött terhelés. Több játékos is érkezett a nyáron az együtteshez, ám a szezon közben bekövetkezett sérülések mégis nehéz helyzetbe hozták a Sándorékat. Ősszel talán emiatt is, nem tudott kiegyensúlyozott teljesítményt hozni a gárda, s az ötödik helyen fordult, ám tavasszal megkezdte a felzárkózást, mi több, utolsó hét meccsén nem talált legyőzőre, és befutott a harmadik helyre.

Az egy évvel korábbi teljesítménnyel összevetve kirajzolódik, hogy Orosz Marcellék fejlődni tudtak védekezésben, az ezüstéremmel zárt idényhez képest is kevesebb gólt kaptak, ám támadójátékuk messze elmaradt az akkortól, hiszen a korábbi kilencvenegy rúgott gólhoz képest ezúttal csak hatvanöt jött össze nekik. A csapat legeredményesebb játékosa Kerekes Krisztián lett tizenegy találattal, öt Trencsényi Bence kilenccel és Sándor Tamás héttel követi. Örömteli, hogy Ratku Roland személyében egy tizennyolc esztendő, saját nevelésű kapus állt harmincegyszer a gólvonal előtt, valamint szintén a DEAC-utánpótlásból lett stabil kezdő játékos Virág Gergő is, aki támadó középpályásként három gólig jutott az idényben.

Friss hír, hogy a klub nem hosszabbította meg Sándor Tamás és segítője szerződését, így az új szezonban már Urbin Péter irányítja a csapatot. Az átszervezéseknek köszönhetően, nyártól már négy csoportba sorsolva küzdenek a harmadosztályú alakulatok, melyből

az északkeletiben lesznek érdekeltek a mieink. Az első forduló várhatóan augusztus első hétvégéjén rendezik.

Megismételve az előző két esztendő végeredményét, hetedik helyen zárta a vármegyei első osztály küzdelmeit a DASE labdarúgócsapata. Farmcsapatunk imponáló magabiztossággal kezdett, és hat játéknapon keresztül vezette a tabellát, ám ezt követően egy jelentősebb visszaesés következett, melyből nehezen tudott kilábalni, s a hetedik helyen vonult téli szünetre.

A tavaszi felkészülést már négy alapembere nélkül kezdte meg a gárda, akiknek pótlása, mint kiderült, nem tudott tökéletesen megvalósulni. A bajnokság második felében győzelmek, döntetlenek és vereségek váltogatták egymást, ennek lett eredménye a stabil felső-középhez tartás. Különbség talán a korábbi időszakokhoz képest, hogy a hátrább rangsorolt gárdák ellen magabiztosabban gyűjtögettek a győzelmeket Polyák Martinék, ám élcapatot nem tudtak legyőzni a szezon során. Hatvanhárom szerzett gólból az idény elején kirobbanó formában futballozó Bucz Bence vállalt huszonegyet, míg öt Odunuga Inspiration követte nyolccal, valamint Hegedűs György és dr. Csák Zsolt hat találattal.

Komoly hullámvölgyekkel tarkított szezonon van túl DEAC II. névre keresztelt tartalékcsoportunk, amely megfiatalított kerettel vágott neki az idei menetelésnek. Katona László legénysége ennek ellenére nem kezdte rosszul az idényt, s egészen a hetedik játéknapi tartotta a lépést az élmezőnyvel. Ezután azonban öt vereség következett, majd egy mindenféle eredménnyel tarkított hullámvastút jött, amely egészen a kiesés széléig szállította fiataljainkat.

Szerencsére Váradi Lászlóék nem remegtek meg, az utolsó előtti játéknapon hozni tudták a létfontosságú mérkőzést, majd a záró fordulóban a tavasszal remekül szereplő Sárréti DSE alakulatát is felülmúlták, tizenkettedik pozícióba érkezve ezzel. Ami a gólokat illeti: kaptak tekintetében hozta a gárda azt, ami egy középcsoporttól elvárható, hiszen ötvenegyszer kapituláltak Urbán Gergőék, ám a rúgott gólokat illetően elmaradtak a várakozástól, hiszen mindössze negyvenkétyszer zörrent ellenfeleink hálója az idén. Jelentős részét ennek, szám szerint tizenkettőt, Orbán Alex jegyezte, akit Bárány Bogát és Juhász Bence követett három-három találattal.

A 2023/2024 évi vármegyei első osztály küzdelmeire már zajlanak a Magyar Labdarúgó Szövetség falain belül az előkészületek, amint új információval rendelkezünk, azonnal közöljük őket.

Valamennyi olvasónknak kellemes nyári feltöltődést kívánunk, s várunk mindenkit a lelátóra jövőre is!

Érzelmes végjátékok a tavaszi döntőn

Június 29-én befejeződött a Buzánszky Jenő Labdarúgó Egyetemi Kupa és a Kozma Mihály Futsal Kupa tavaszi szezonja. Nagyszerű döntőkön vagyunk túl, hiszen történt címvédés, illetve „trónfosztók” is a magasba emelheték a trófeát.

A nyár első hónapjának utolsó csütörtökén délután benépesült a Debreceni Egyetem sportcampusa a Dóczy utcán. Koszorúzáshoz gyülekeztek az emberek, hiszen Buzánszky Jenő és prof. dr. Nyirkos István szobránál is megemlékeztek a résztvevők az egyetemi futball döntőnap programjának kezdetén.

Ezután újtára indult a labda a DEAC műfüves pályáin. Először a Kozma Mihály Futsal Kupa aranyecscsét vívták, amelyen a Socca Hungary-Sinter FC magabiztos diadallal, címet védve múlta felül a Jégkorszak FC alakulatát. Egyszerre két gyepen tartották a foci-ütközeteket. Felharsant a kezdő sípszó a másodosztály fináléjában is, amelynek végén ismét Sinter-győzelem született, ám ezúttal a Sinter FC Akadémia volt az érintett aranyérmes.

A harmadosztályban szoros döntőt láthatott a közönség, a mérkőzést nem sikerült rendes játékidőben eldönteni, így a büntetőké volt a főszerep. Kielezett szétlövés után a The neighborhood FC állt a dobogó legfelső fokára. Az Elnöki Kupában a fanatikus drukkerék is igazán kitétek magukért, hiszen még némi látványelem, pirotechnika is előkerült, a pályán pedig a Jaffa SE bizonyult jobbnak.

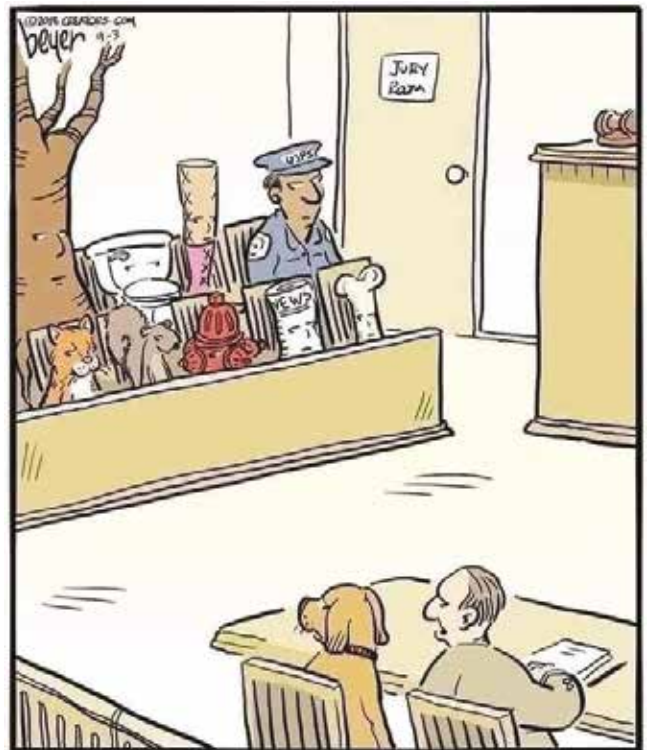
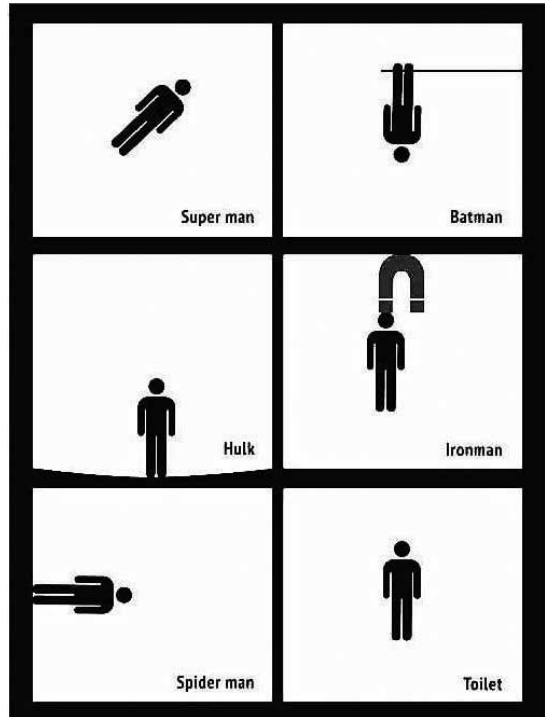
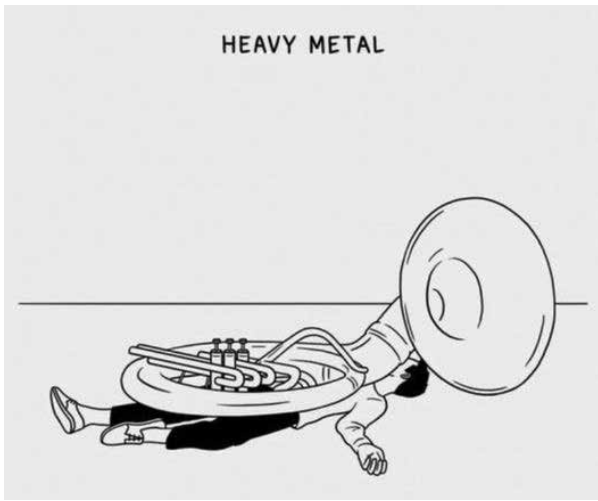
Ahogy haladt az idő a futballünnepen, egyre kevesebb mérkőzés volt hátra. A végére a legnagyobb, talán legjobban várt összecsapás maradt. Az első osztály, azaz a Superliga utolsó menetében a két sztárcsapat, a Sinter FC és az A-MEN FC nézett egymással farkasszemet. Előbbi címvédőként, méltó esélyekkel várta a találkozót, míg utóbbi trónfosztásra készült. Meg is tette. Az A-MEN legyőzte riválisát, megnyerte az élvonalat a BJLEK mezőnyében.

Fél nyolckor ünnepélyes keretek között elkezdődött a díjátadó ceremónia. A csapatok felsorakoztak, a fúvószenekar klasszikus focihimnuszokkal köszöntötte a DE futballünnepét, az eseményen pedig részt vettek egyetemi és sportvezetők, védnökök. Így többek között Bács Zoltán kancellár, Kovács Marianna DEAC-ügyvezető, Kozma Mihály, a KMFK névadója és fővédnöke, illetve Magyar Zoltán, az országgyűlési válogatott szövetségi kapitánya. Mielőtt az érmeiket, serlegeteket kiosztották volna, a jelenlévők a 85 esztendőes Gelei Józsefet, egykori válogatott olimpiai bajnok kapust köszöntötték.

Ezek után csupán egyetlen feladat volt hátra: átadni a medálokat, okleveleket. A helyezett csapatokat követően kiosztották a torna legjobb játékosainak, kapusainak járó elismeréseket. A meglepetés attrakció pedig egy új típusú díj volt, amely a Citrom-Életműdíj elnevezést kapta. No, enyhén szólva nem a kimagasló eredmény miatt ítelték oda, hanem a lelkes részvétel és a valóságos örömfoci okán kapta meg a Debreceni Asszonykórus. A díjátadót követően a Kolkácvan folytatódott az este, ahol frissítővel, szendviccsel és rétéssel várták a résztvevőket az afterpartyn.

Barna Marci, fotó: Czombos Bence

"This doesn't look good."

TENISZKE

LOTÓZÓ

SZERENCSEJÁTÉK ZRT.

PARTNER

MEGNYITOTTUNK!

NYITVA MINDEN NAP 09.00-22.00

TENISZKE BÜFÉ

DÓCZY JÓZSEF UTCA 9. (DEAC PÁLYA)

P

Ingyenes
parkolás

Kerékpár
tároló

WIFI

Étel/ital

Interaktív
eszközök

Állatbarát
hely

HOZZÁD A LEGKÖZELEBB!

f /TENISZKE

@TENISZKE

06-52-746-346

CAMPUS BOWLING BÁR

BOWLING, DARTS, CSOCSÓ

Felújított bútorzat, új cipők, minőségi, széles italválaszték.

Céges rendezvények, szakestek, születési bulik tökéletes helyszíne!

Ha fényképes UniPass kártyáddal vásárolsz a pultban 30% kedvezményt kapsz. Az akció minden héten hétfőtől csütörtökig tart.

06-52-529-111

Debrecen, Kassai út 26.

